

2021 | Årsmelding og regnskap

Hoveddokument

Innholdsfortegnelse

Del 1: Status og hovedoversikter

Kommunedirektørens oppsummering	3
Befolkningsendringer	6
Visjon, verdier, mål og krav til lederadferd	7
Økonomiske målsettinger og nøkkeltall	8

Del 2: Rapport fra hvert tjenesteområde

Fellesområder og statistikk for hele kommunen	12
Fellestjenester	19
Oppvekst	21
Helse og velferd	31
Kultur og samfunn	37

Del 3: Regnskap og obligatoriske oppstillinger

Regnskapsprinsipper	42
Driftsregnskapet 2021	44
Investeringsregnskapet 2021	46
Hovedoversikt balanse – eiendeler 2021	49
Obligatoriske noteoppstillinger	52
Finans- og gjeldsrapport pr 31.12.2021	65
Revisjonsberetning	67

Framsidedfoto: Ordfører Frode Fjeldsbø åpner Husafjell-tunnelen. Foto: Gjesdal kommune
Øvrige foto: Reidun S. Skjørestad

Kommunedirektørens oppsummering

Året 2020 husker vi som annerledesåret, mens 2021 kanskje var året hvor annerledes ble mer normalt? Som 2020 var også 2021 sterkt preget av pandemi med økende smittetall, stadige endringer i tiltak og muligens viktigst av alt; utrulling av vaksine. 2021 har igjen bekreftet at vi har en organisasjon som evner å tilpasse seg og tenke nytt når situasjonen krever det. Jeg er både imponert og stolt over hvordan vi står sammen og løser utfordringer som dukker opp.

Befolkningsutvikling

Befolkningsutviklingen spiller en viktig rolle for Gjesdal. Både danner den grunnlag for hvor mye inntekter vi får fra staten, i tillegg påvirker den hvilke typer tjenester vi leverer til våre innbyggere. Frem til «oljeprisfallet» i 2014 opplevde Gjesdal en sterk årlig vekst i antall innbyggere. I årene som fulgte har veksten vært lav. Særlig aldersgruppe 0-5 år skiller seg ut, denne aldersgruppen har en samlet nedgang på 16,7% sett over en femårsperiode. Historisk sett har Gjesdal kommune hatt en svært ung befolkning. Over de neste 10-20 årene forventer vi at alderssammensetningen vil normalisere seg. Dette vil gi en økning både i antall og andel eldre, som igjen vil øke behovene innenfor helse og omsorgssektoren. En konsekvens av dette er at kommunen må se på hvordan vi skal ivareta tilstrekkelig kapasitet innenfor tjenester som er rettet mot den eldre delen av befolkningen.

Økonomi

Med et driftsresultat på 7,7 % (83,5 MNOK) viser årsmeldingen for 2021 det høyeste driftsresultatet for Gjesdal kommune siden 2006. Det er mange årsaker til at driftsresultatet ble langt bedre enn det vi budsjetterte med, som var på 1,2 % (12 MNOK). Hovedårsaken knyttes til langt høyere skatteinntekter og rammetilskudd enn forventet. I tillegg har ekstraintekter gjennom salg av konsesjonskraft, positiv avkastning fra finansområdet, tomtsalg, ekstraintekter knyttet til pandemi og god ressursstyring og nøktern drift bidratt til det gode resultatet.

Nøkkeltall:

- Resultat (netto driftsresultat): 83,6 MNOK (7,7%)
- Fondsreserver (penger på bok): 174,8 MNOK (15,9%)
- Lånegjeld (netto lånegjeld): 896 MNOK (83,1%)

Hva har vi fokusert på

Som nevnt innledningsvis har pandemien påvirket oss i året som gikk. Koronaviruset har tvunget oss til å tenke nytt om måten vi leverer tjenester på; både som en konsekvens av smittevernstiltak, men også med bakgrunn i høyere fravær. En ny hverdag fikk vi også da den mer smittsomme varianten omikron meldte sin ankomst mot slutten av året. Konsekvensene av omikron har vi kanskje først og fremst fått merke i 2022.

Et attraktivt Gjesdal er hovedmålet i kommuneplanen, og for oss starter dette med at vi leverer gode tjenester. Fellestjenester skal yte god service og støttetjenester både internt og eksternt. Oppvekst arbeider for trivsel, læring og mestring hos alle barn. Helse og velferd setter søkelys på en bærekraftig utvikling av tjenester i tråd med økte behov, hvor livskvalitet og mestring ivaretas. Mens kultur og samfunn leverer gode tjenester som fremmer folkehelse, attraktive lokalsamfunn og styrker barn og unge sine muligheter for opplevelser og livsmestring. Som dere ser er mestring et nøkkelbegrep, og særlig skal vi ivareta barn og unge, eldre og de som av ulike årsaker har spesielle behov.

Hva blir viktig fremover

Vi skal fortsette med, og forsterke, det vi gjør bra, samtidig skal vi tenke utvikling. Vi skal arbeide for at Gjesdal kommune er en lærende organisasjon, med en forbedringskultur hvor vi stadig søker nye løsninger som gjør oss bedre både i dag og i fremtiden. Gjennom 2021 har vi arbeidet med mange tiltak for nettopp å sikre kontinuerlig utvikling. Et sentralt tiltak er lederutviklingsprogrammet «Gjesdallederen». Utviklingsprogrammet starter i 2022, og skal bidra til felles lederkultur, felles mål og retning for organisasjonen, øke kompetansen hos våre ledere og skape gode og trygge ledere i Gjesdal. Gjennom gode ledere, ivaretar vi og får vi gode medarbeidere, som igjen leverer gode tjenester til våre innbyggere.

Avslutning

Årsmelding med regnskap for 2021 er påvirket av både pandemi og større inntekter enn forventet. Jeg tenker årsmeldingen viser en kommune med stor aktivitet som leverer gode tjenester til sine målgrupper, og at vi har et godt utgangspunkt for å være og for å bli enda mer attraktive i fremtiden.

Forventningen fremover er at behovene vil vokse mer enn inntektene, og dette vil kreve noe av oss alle. Vi står ovenfor en rekke utfordringer fremover, og jeg er optimist. Gjesdal kommune har mange muligheter og fortrinn vi kan dra nytte av. Vi har et godt lag som evner å tenke nytt, og vi har gode støttespillere som bidrar i Gjesdalsamfunnet.

— — —

I skrivende stund opplever vi en situasjon i Ukraina som gjør at store deler av verden holder pusten. I hvilken og hvor stor grad utviklingen i Ukraina vil påvirke oss i Gjesdal er usikkert, men at det vil føre til endringer tror jeg er rimelig sikkert. Som eksempel har vi allerede fått flere flyktninger fra Ukraina til kommunen, og vi er av myndighetene anmodet om å bosette langt flere enn det som var planen for 2022.

Gjennom godt samarbeid mellom kommunens ansatte, politikere, innbyggerne våre og frivilligheten har jeg stor tro på at vi også vil håndtere denne situasjonen på en fremragende måte.

Gjennom pandemien har Gjesdal bygget og forbedret sin kompetanse og sine rutiner innenfor beredskap, vi har samarbeidet godt med både nabokommuner og myndigheter og vår organisasjon har vist at den kan håndtere utfordringer som dukker opp.

Del 1 | Status og hovedoversikter

Befolkningsendringer

År	Folkemengde 1. januar	Fødte	Døde	Fødsels- oversk	Inn flytting	Ut flytting	Netto- flytting	Folke- tilvekst	Vekst i %
2002	9.104	130	55	75	425	467	-42	33	0,40 %
2003	9.137	138	52	86	467	446	21	107	1,20 %
2004	9.248	107	46	61	405	447	-42	19	0,20 %
2005	9.273	131	54	77	467	392	75	153	1,60 %
2006	9.426	139	47	92	511	407	104	195	2,10 %
2007	9.621	124	60	64	510	464	46	108	1,12 %
2008	9.729	157	56	101	537	401	136	240	2,47 %
2009	9.969	162	60	102	565	430	135	239	2,40 %
2010	10.208	182	47	135	676	511	165	300	2,94 %
2011	10.508	175	48	127	754	603	151	270	2,57 %
2012	10.778	169	65	104	758	600	158	261	2,42 %
2013	11.039	184	60	124	706	553	153	278	2,52 %
2014	11.317	165	41	124	813	654	159	283	2,50 %
2015	11.600	214	55	159	755	661	94	253	2,18 %
2016	11.853	169	50	119	613	683	-70	49	0,41 %
2017	11.902	178	56	122	567	725	-158	-36	-0,30 %
2018	11.866	144	62	82	601	651	-50	33	0,28 %
2019	11.899	160	60	100	606	603	3	103	0,87 %
2020	12.002	154	65	89	470	497	-27	62	0,52 %
2021	12.064	136	60	76	661	670	-9	67	0,55 %
2022	12.131								
Endring siste 10 år		167	57	110	644	623	25	135	1,20 %
Endring siste 5 år		154	61	94	581	629	-48	46	0,38 %

Kilde: SSB februar 2022

Folketallet i Gjesdal økte med 67 i løpet av 2021. Antall fødte sank med 18 i forhold til året før, og er det laveste siden 2007. Det samme gjelder fødselsoverskuddet. Antallet barn i gruppen 0-5 år er redusert med 194 fra 2017 til 2022, mens gruppen 6-15 år har økt med 197 i samme periode. Gruppen 16-66 er fortsatt lavere enn i 2017. Unge pensjonister, 67-79 år, økte med 38 i 2021. Antall over 80-89 år økte også betydelig i løpet av 2021, mens gruppen 90+ ligger relativt stabilt i overkant av 40.

Folkemengde etter alder pr 1.januar:	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Endring 2017-2022	Endring %
år 0-5	1 164	1 131	1 082	1 051	1 029	970	-194	-16,67 %
år 6-15	1 722	1 736	1 753	1 823	1 875	1 919	197	11,44 %
år 16-66	7 975	7 913	7 922	7 942	7 910	7 942	-33	-0,41 %
år 67-79	793	816	884	907	963	1 001	208	26,23 %
år 80-89	199	224	217	235	244	255	56	28,14 %
år 90 +	49	46	41	44	43	44	-5	-10,20 %
Totalt	11 902	11 866	11 899	12 002	12 064	12 131	229	1,92 %

Visjon, verdier, mål og krav til lederadferd

Visjon

- Gjesdal – vi strekker oss lenger

Verdier

- Gjesdal skal være en ansvarlig, modig og endringsvillig kommune
- Vi skal gi våre brukere rett tjeneste utført til rett tid og med rett kvalitet

Mål

- Fornøyde brukere
- Ansvarsbevisste og stolte medarbeidere
- Framtidsrettede og funksjonelle løsninger
- Økonomi som gir handlingsrom

Krav til lederadferd

- Ledere skaper tillit gjennom at de utfordrer og delegerer
- Har fokus på helhet og strategi
- Kommuniserer åpent og ærlig
- Motiverer og skaper trivsel
- Er resultatorientert og tar ansvar
- Skaper positivt omdømme
- Opptre lojalt overfor verdier og beslutninger

Økonomiske målsettinger og nøkkeltall

Økonomiske målsettinger for en langsiktig sunn kommuneøkonomi

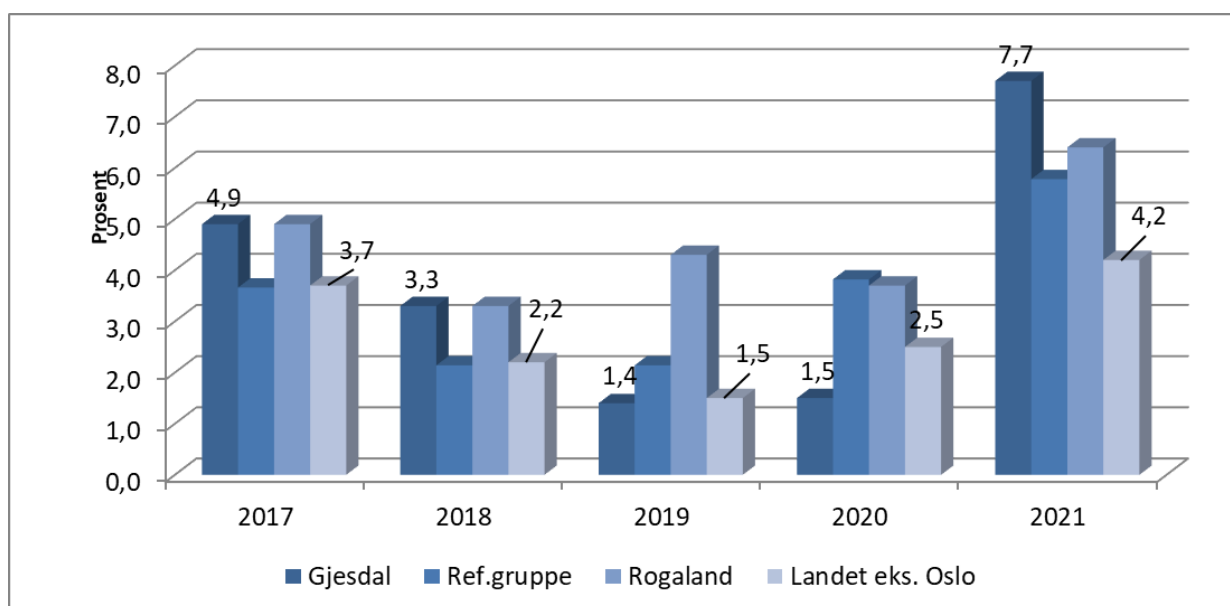
En av de overordnede målsettingene for Gjesdal kommune har i lang tid vært å jobbe for en samlet bærekraftig økonomisk situasjon som gir handlingsrom for fremtiden. Etter mange år med svært høy vekst i folketall med tilhørende behov for utbygging av blant annet tilstrekkelig barnehagekapasitet, har de siste 6 årene vært preget av en oppbremsing i aktiviteten i regionen. Dette var knyttet til oljekrisen i 2015-2016, og i 2020 og 2021 fikk vi koronakrisen på toppen. I tillegg til bygging av nye barnehager har det vært investert betydelig i utvikling av næringsparken på Skurve, sentrum i Ålgård og Gjesdal idrettspark.

Ved inngangen av dette tiåret er det laget mulighetsstudier for utvikling av boliger og institusjonsplasser tilpasset innbyggere med nedsatt funksjonsevne, både yngre og eldre. Den store utfordringen frem mot 2030 er å bygge riktig og tilstrekkelig kapasitet for denne gruppen innbyggere, og samtidig holde driftsutgiftene på et bærekraftig nivå. Det gode driftsresultatet i 2021 har gitt Gjesdal kommune et bedre utgangspunkt for å håndtere disse store utfordringene de neste 10 årene.

Alderssammensetningen i Gjesdal kommune er spesiell sammenlignet med de fleste andre kommuner i landet. Vi har en svært ung befolkning, og en relativt lav andel eldre. Dette henger sammen med at kommunen har vokst i folketall over svært lang tid. Slik hovedscenariet ser ut for de neste 10-20 årene, vil Gjesdal gradvis få en mer lik alderssammensetning som landet ellers. Det betyr at vi må bygge ut tjenestekapasitet betydelig for den eldste delen av befolkningen. Området rundt dagens ÅBOAS (Ålgård bo- og aktivitetssenter) er i den langsiktige planen pekt ut som hovedområdet for fremtidig utbygging av kapasitet for tjenester knyttet til helse og velferd.

Netto driftsresultat

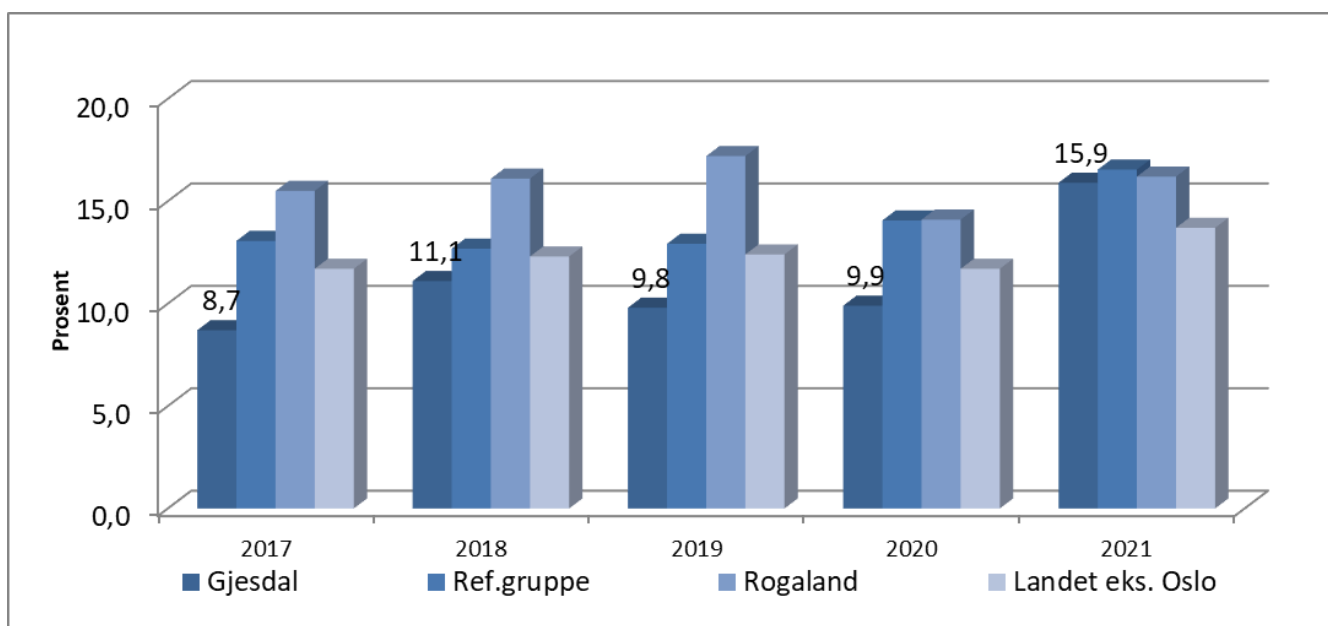
Netto driftsresultat i % av driftsinntektene 2017-2021

Det var budsjettet med et netto driftsresultat på 1,2 % (12 mill). Regnskapet endte til slutt med et resultat på 7,7 % (83,6 mill). Driftsresultatet er det høyeste siden 2006. Gjennomsnittet for alle kommuner i landet utenom Oslo endte på 4,2 %. Hovedårsaken til det svært gode driftsresultatet er vesentlig høyere skatteinntekter og rammetilskudd enn det som var budsjettet. Dette gjelder for alle kommuner i hele landet. I Gjesdal fikk vi i tillegg ekstra inntekter gjennom høye kraftpriser og en svært god avkastning på finansforvaltningen. Når det gjelder utgifter, så fikk alle tjenestekområdene noe restmidler til bruk for kommende år, og dette bidro også til det gode driftsresultatet. Med en målsetting over tid på minimum 2 %, ble målet nådd med god margin i 2021. Når Gjesdal i tillegg kommer høyt opp sammenlignet med både referansegruppe, Rogaland og landet for øvrig, gir dette et bedre utgangspunkt for fremtidige utfordringer enn vi hadde ved inngangen til 2021.

Egenkapital og inntekter

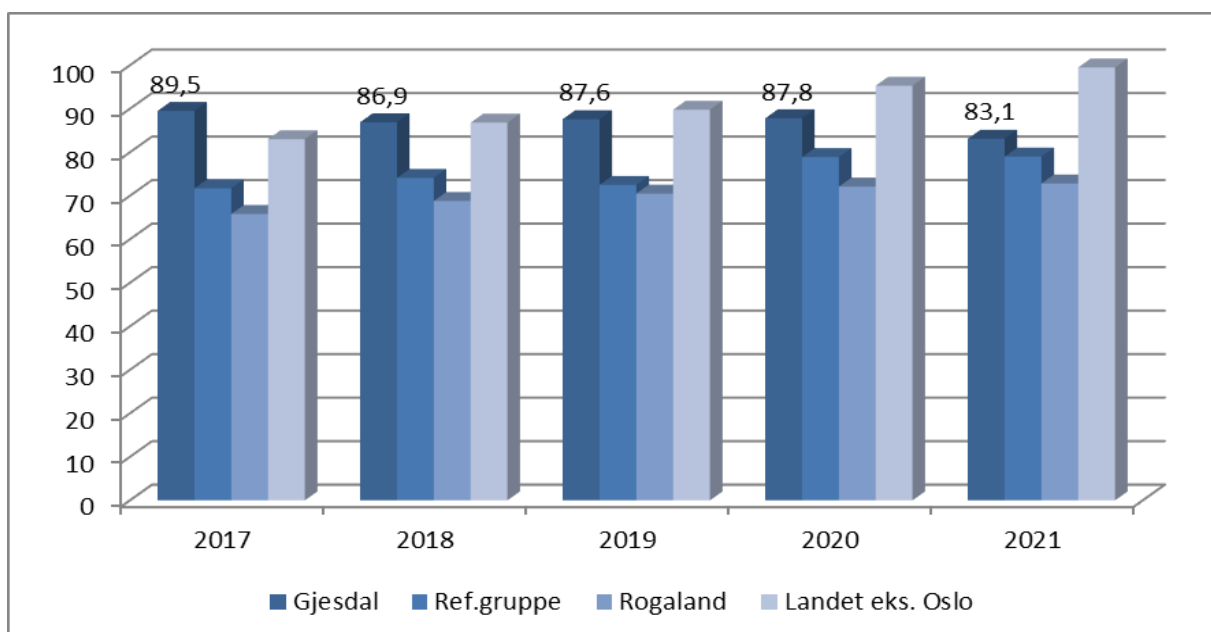
Fri egenkapital i prosent av inntekter 2017-2021

Andelen fri egenkapital målt mot samlede driftsinntekter viser hvor stor evne en kommune har til å møte uforutsette midlertidige kostnader. Gjesdal har økt denne bufferkapitalen fra 8,7 % i 2017 til 15,9 % i 2021. Målt mot referansekommunene og Rogaland har Gjesdal i 2021 fortsatt noe lavere andel reserver. Målsettingen er å ha minimum 10 % egenkapital målt mot samlede årlige driftsinntekter, og dette målet er nådd med god margin pr 31.12.2021.

Lånegjelden i % av driftsinntektene er redusert fra 2020 til 2021. Investeringene var i 2021 relativt lave, og det ble solgt eiendommer for 28,5 mill. Det er utsikter til at lånegjelden kan reduseres ytterligere i 2022. Målsettingen om en gjeldsgrad under 80 % vil være innen rekkevidde frem mot 2023.

Netto lånegjeld i % av driftsinntektene 2017-2021

Fondsreserver pr. 31.12.2021

Disposisjonsfond	2017	2018	2019	2020	2021
Reservefond	8 602 807	19 098 338	19 335 621	33 112 344	79 568 174
Premieavviksfond	0	7 878 479	15 313 695	8 996 281	25 988 177
Næringsfond	0	0	0	1 701 613	1 701 613
Flyktningefond	13 997 401	24 202 229	13 787 918	10 865 918	16 444 486
Voksenopplæring		7 248 384	7 248 384	5 748 384	3 419 384
Fond tjenesteområdene					
Gjesdal Næringspark	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Utbygginger idrettsformål	3 729 222	3 729 222	2 979 222	2 979 222	2 979 222
Rentefond	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Diverse mindre fond	104 838	109 000	111 159	127 591	113 671
Fellestjenester	1 124 217	1 201 857	888 298	729 615	1 328 167
Opplæring	10 543 198	6 336 742	4 141 168	4 823 558	10 083 518
Kultur	296 677	222 077	222 077	168 077	168 077
Kultur og samfunn	5 717 110	5 262 031	2 228 740	2 417 158	5 407 903
Helse og velferd	2 894 471	2 924 471	6 837 145	5 233 043	8 622 539
Barnehage	3 096 550	4 598 904	2 748 219	3 980 597	3 980 597
Sum disposisjonsfond	65 106 491	97 811 734	90 841 646	95 883 401	174 805 528

Tabellen over viser samlede fondsreserver (disposisjonsfond) pr 31.12 de siste 5 årene. Samlet sett økte fondsreservene med 78,9 mill fra 2020 til 2021, tilsvarende 82 %. Flyktningefondet økte med ca 5,6 mill, mens fond voksenopplæring ble redusert med 2,3 mill. Tjenesteområdene sine overskuddsfond økte med 12,2 mill til 29,7 mill pr 31.12.2021.

Reservefondet er økt med til sammen 46,4 mill, noe som utgjør 140 %. Dette er i hovedsak merinntekter knyttet til høyere skatteinntekter og rammetilskudd enn forventet. I tillegg fikk kommunen ekstra inntekter fra salg av konsesjonskraft, og det ble ikke nødvendig å finansiere investeringer med driftsmidler i 2021. For Gjesdal kommune var det ekstraordinære forhold i 2021 som har ført til et høyt overskudd, og det er viktig å påpeke at dette ikke er varige økte inntekter. Staten har justert ned skattøre (kommunens andel av den samlede skatten) betydelig i 2022, og det er ikke grunnlag for varige store økninger i rammene for det enkelte tjenesteområdet.

Med ca. 175 mill. i reserver på disposisjonsfond har Gjesdal kommune 16,2 % av et årsbudsjett i reserver. Dette er betydelig økt siden 2017, og gjør kommunen rustet til å møte mer krevende økonomiske tider fremover. Fra og med 2016 er befolkningsveksten betydelig redusert, det samme er inntekstveksten. Driftsresultatet er betydelig bedre enn de foregående årene, og det beste siden 2006. I 2022 ligger det an til at kostnadsveksten igjen vil bli høyere enn inntekstveksten, da kommunenes andel av skatten vil bli betydelig redusert fra og med mars 2022. Like fullt er det viktig å holde frem at det gode resultatet med påfølgende avsetninger til fond, er Gjesdal kommune nå bedre rustet til å møte fremtidige økninger i behov for tjenester.

Betraktninger etter at årsregnskapet er avsluttet

I skrivende stund herjer krigen i Ukraina. Dette vil kreve mer av det kommunale tjenesteapparatet i form av ulike tjenester rettet mot en antatt høy bosetting av flyktninger. Gjesdal kommune har tidligere tatt et stort ansvar for integrering av flyktninger, og vil fortsette å gjøre dette ut fra behovene som kommer fremover. Dette vil også kunne utfordre kommuneøkonomien de neste årene, selv med en god statlig ordning for finansiering knyttet til bosetting og integreringsarbeidet.

Økonomisk vil den pågående krigen også påvirke norsk økonomi gjennom økte priser og svakere vekst i økonomien de neste årene. I tillegg vil ettervirkningene etter pandemien kunne gi økte behov for tjenester, blant annet innen psykisk helse og tjenester for barn og unge.

Del 2 | Rapport fra hvert tjenesteområde

Fellesområder og statistikk for hele kommunen

Samletabell hele kommunen – nøkkeltall

	2018	2019	2020	2021
Økonomi				
Driftsutgifter administrasjon i % av ref.gr.	93 %	95 %	94 %	92 %
Driftsutgifter til politikk og revisjon i % av ref.gr.	105 %	99 %	99 %	94 %
Driftsutgifter adm.bygg i % av ref.gr.	77 %	99 %	99 %	96 %
Medarbeidere				
Årsverk	755*	800*	811*	886*
Heltidsandel	58 %**	58 %**	61 %	62,4%
Sykefravær	6,7 %	6,1%	7,7 %	7,9%
Lærlinger	25	22	22	23
AFP-uttak i % (av ansatte over 62 år)	46,3 %	41,7 %	44,6 %	38 %
Gjennomsnittlig stillingstørrelse	84 %	84,4%	85,6 %	86%

Ref.gr. er Hå, Time, Klepp, Strand og Eigersund.

** Avvik ift PAI register pga intern beregning.

Driftsutgifter til både administrasjon, politikk og revisjon lå i 2021 lavere enn referansekommunene. Fra 2020 til 2021 har Gjesdal hatt en lavere kostnadsutvikling enn referansekommunene på alle de tre områdene som dreier seg om politikk og administrasjon.

Økningen i årsverk fra 2020 til 2021 skyldes en omlegging i beregning. Fra og med 2021 tar vi med alle ansatte med stillings% (inkl. lærlinger, leger og de i vikarstillinger). Vi bruker pr. dato 30.09 til HØP (Handlings- og økonomiplan) og per dato 31.12 til årsmelding. Det er samme beregning både i HØP og årsmelding.

Antall lærlinger er fortsatt høyt. Samlet sykefravær har økt, i hovedsak grunnet covid-19 utbruddet. Uttak av AFP økte noe igjen i 2020. Gjennomsnittlig stillingsstørrelse og andelen ansatte i heltid er stigende og er i tråd med satsingene på heltidskultur.

Etiske retningslinjer

Etiske retningslinjer ble revidert i 2017, og er tema både i lederopplæringen og ved introduksjon av nytilsatte.

Nærvær i Gjesdal kommune

Gjesdal kommune har over tid hatt gode nærværstall (stabilt lavt sykefravær). Vi jobber fortsatt systematisk med dette sammen med ledere, tillitsvalgte og verneombud samt NAV lokalt, Arbeidslivssenteret og bedriftshelsetjenesten. I 2021 har vi fortsatt hatt fokus på lederansvar i forhold til god oppfølging og dialog, oppfølging av hyppig korttidsfravær, taushetsskilt tilrettelegging og konkret bistand i nærværarbeid. Arbeidslivssenteret har jobbet med tiltak i enkeltavdelinger med høyt fravær. Fra og med mars 2020 har vi sett en betydelig økning i sykefravær, noe som i hovedsak knyttes til covid-19 utbruddet.

Beredskap og internkontroll

Beredskapsarbeidet i 2021 har vært preget av pandemien. Vi har et godt samarbeid på tvers av sektorene som gjør at vi finner gode løsninger.

Arbeidet med beredskap fikk en brå vending i mars 2020 da Norge ble stengt ned på grunn av pandemien. Vi har derfor lagt bak oss et nytt år hvor vi har vært i beredskap 24/7, og beredskapsledelsen har hatt møter ofte. Det har vært god informasjon og kommunikasjon med statsforvalteren og andre kommuner, med blant annet ukentlige møter og rapportering. Samarbeidet med Jærkommunene, Hå, Time og Klepp, har vært ekstra godt å ha under hele pandemien. Her har vi kunnet dra nytte av erfaringsoverføring og gode diskusjoner. Vi har måttet oppdatere planer underveis, etter smittesituasjonen og når nasjonale forskrifter og anbefalinger har blitt endret. Det har vært et nytt

krevende år for alle, hvor vi har lært mye om organisering, kommunikasjon og samarbeid. Det har også vist at beredskapsarbeid er viktig og må prioriteres.

Arbeidet med kommunens internkontroll håndteres i hovedsak gjennom Compilo som er kommunens kvalitetssystem. Vi har brukt dette siden 2013, og det har blant annet et system for melding og behandling av avvik ut fra etablerte lover, retningslinjer og prosedyrer.

Innen økonomi-forvaltningen er vesentlige deler av internkontrollen håndtert gjennom veletablerte rutiner for anskaffelser, fakturahåndtering og avstemminger av bankkonti og kontoer i balansen. Vi har fortsatt hatt fokus på å jobbe for å begrense antall bestillere/innkjøpere gjennom å øke kompetansen blant disse. Dette for å effektivisere anskaffelsesprosessen og sikre at mest mulig av kommunens anskaffelser foretas gjennom etablerte innkjøpsavtaler. Det er etablert forbedrede rutiner knyttet til kontroll av momskompensasjonskravet, for å sikre at riktig beløp blir refundert.

10 – faktor, ny medarbeiderkartlegging

Tallene er fra 2019. Medarbeiderkartleggingen gjennomføres nå våren 2022. Den ble på grunn av pandemien utsatt fra 2021 til 2022.

Faktor	Navn	Gjesdal	Landssnitt
Faktor 1	Oppgavemotivasjon	4,4	4,3
Faktor 2	Mestringstro	4,3	4,3
Faktor 3	Selvstendighet	4,2	4,2
Faktor 4	Bruk av kompetanse	4,3	4,3
Faktor 5	Mestringsorientert ledelse	4,1	4
Faktor 6	Rolleklarhet	4,3	4,3
Faktor 7	Relevant kompetanseutvikling	3,7	3,7
Faktor 8	Fleksibilitetsvilje	4,5	4,5
Faktor 9	Mestringsklima	4,3	4,1
Faktor 10	Nytteorientert motivasjon	4,7	4,7

Personal og likestilling

Rekruttering

Oversikt kvinner og menn i de ulike sektorene fra PAI (kommunal statistikk).

Antall årsverk og antall ansatte kan avvike fra det som blir oppgitt fra hvert tjenestoområde da PAI også omfatter timelønte stillinger.

Sektor	Antall		Andel (i prosent)	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
I ALT	799	160	83	17
Sentraladministrasjonen	21	11	66	34
Oppvekst	405	64	86	14
Skoleadministrasjon	2	3	40	60
PP-tjeneste	4	0	100	0
Grunnskole	219	47	82	18
Barnehager	166	7	96	4
Fritidshj/skolefritidsordn	3	0	100	0
Øvrig oppvekst	11	7	61	39
Helse/sosial	317	41	89	11
Administrasjon	14	1	93	7
Alm helsevern	45	8	85	15
Somatiske sykehjem	2	1	67	33
Alders- og sykehjem	101	6	94	6
PU	54	16	77	23
Hjemmehjelp/-sykepleie	84	6	93	7
Sosialhjelp	17	3	85	15
Kultur	28	9	76	24
Teknisk sektor	28	35	44	56

Turnover etter ansattgrupper

Endring av ansattgruppe og/eller kommune fra 1. desember et år til 1. desember neste år.

Gjennomsnittstall i prosent for årene 2018 til 2021

Kapittel	Ansattgruppe	Sum	Samme kommune	Samme kommune og samme ansatt-gruppe	Samme kommune, men annen ansatt-gruppe	Annen kommune	Ikke ansatt i kommunal forvaltning
Alle	Alle	100	86,46	81,81	4,65	2,80	10,74
3	Alle	100	92,42	84,85	7,58	3,03	4,55
	Ledere kap. 3.4.1	100	88,89	83,33	5,56	5,56	5,56
	Ledere kap. 3.4.2	100	92,80	87,20	5,60	3,20	4,00
	Ledere kap. 3.4.3	100	92,73	80,00	12,73	1,82	5,45
4	Alle	100	85,93	81,41	4,52	2,73	11,34
	Ledere kap. 4	100	93,55	90,32	3,23	3,23	3,23
	Stillinger uten særskilt krav om utdanning	100	73,53	67,19	6,33	3,39	23,08
	Fagarbeiderstillinger/tilsvarende fagarbeiderstillinger	100	87,14	82,27	4,87	1,89	10,96
	Stillinger med krav om fagbrev og 1-årig fagskoleutdanning	100	92,31	88,46	3,85	1,92	5,77
	Lærer og Stillinger med krav om 3-årig U/H-utdanning	100	88,02	84,45	3,58	2,95	9,02
	Adjunkt og Stillinger med krav om 4-årig U/H-utdanning	100	90,03	83,93	6,09	2,49	7,48
	Adjunkt med tilleggsutdanning og Stillinger med krav om 5-årig U/H-utdanning	100	92,58	91,27	1,31	2,62	4,80
	Lektor og Stillinger med krav om mastergrad	100	79,49	79,49	0,00	7,69	12,82
	Lektor med tilleggsutdanning	100	83,33	80,00	3,33	6,67	10,00
5	Alle	100	88,42	86,32	2,11	4,21	7,37
	Andre	100	88,42	86,32	2,11	4,21	7,37

Lønns- og arbeidsvilkår kvinner og menn

Ansatte etter antall, årsverk, gjennomsnittlig månedsfortjeneste, grunnlønn og variabel overtid pr. månedsverk. Tall pr. 1.12.2021. Endring av lønn og årsverk 2020 - 2021.

Kapittel	Arbeidstakergruppe	Antall stillinger	Antall årsverk	Månedsfortjeneste	Grunnlønn	Variabel overtid	Vekst i månedsfortjeneste 1.12.20-1.12.21	Vekst i grunnlønn 1.12.20-1.12.21	Vekst i årsverk 1.12.20-1.12.21
Alle	Alle	1.071	846	46.151	44.009	569	4,3%	4,3%	1,0%
3	Alle	66	63	62.056	62.005	1.080	5,3%	5,4%	0,5%
	Ledere kap. 3.4.1	6	6	86.458	86.458	0	5,2%	5,2%	0,0%
	Ledere kap. 3.4.2	41	38	61.140	61.114	1.740	5,4%	5,4%	-5,0%
	Ledere kap. 3.4.3	19	19	56.152	56.034	95	6,5%	6,9%	13,9%
4	Alle	959	750	44.259	41.869	500	4,2%	4,2%	0,8%
	Ledere kap. 4	13	9	43.873	41.139	4.550	4,6%	2,7%	-7,9%
	Stillinger uten særskilt krav om utdanning	150	95	35.699	32.431	607	2,0%	1,8%	-4,9%
	Fagarbeiderstillinger/tilsvarende fagarbeiderstillinger	275	194	40.150	36.931	632	4,6%	3,2%	-4,5%
	Stillinger med krav om fagbrev og 1-årig fagskoleutdanning	25	19	44.237	39.518	169	3,4%	5,2%	21,1%
	Lærer og Stillinger med krav om 3-årig U/H-utdanning	261	230	46.605	44.703	629	4,1%	5,0%	9,5%
	Adjunkt og Stillinger med krav om 4-årig U/H-utdanning	124	105	47.618	46.112	77	2,9%	2,9%	-1,6%
	Adjunkt med tilleggsutdanning og Stillinger med krav om 5-årig	87	79	51.486	49.914	0	4,3%	4,1%	1,9%
	Lektor og Stillinger med krav om mastergrad	14	11	51.642	50.886	0	5,1%	5,1%	-8,0%
	Lektor med tilleggsutdanning	10	10	51.820	49.794	0	4,7%	3,4%	-14%
5	Alle	46	33	59.010	58.538	1.165	3,4%	3,5%	5,7%
	Andre	46	33	59.010	58.538	1.165	3,4%	3,5%	5,7%

Kap. 3.4.1 er kommunedirektøren og hans ledergruppe. Kap. 3.4.2 er alle avdelings-/virksomhetsledere. Kap 3.4.3 er ledere på nivå under avdelings-/virksomhetsledere.

Lønnsutvikling for fast og timelønnte hoved- og bistillinger.

Tall pr 1.12.20 og 1.12.21. Alle ansatte.

Kjønn	Månedsfortjeneste 2021	Grunnlønn 2021	Endring i månedsfortjeneste 2020-2021	Endring i grunnlønn 2020-2021	Ansatte 2021	Årsverk 2021	Endring i årsverk 2020-2021
Kvinner og menn	46.151	44.009	4,3%	4,3%	989	846	1,0%
Kvinner	45.569	43.460	4,5%	4,6%	823	701	0,7%
Menn	48.968	46.665	3,3%	2,9%	166	145	2,5%

Ansatte fordelt på stillingsstørrelse pr. ansatt og kjønn i Gjesdal kommune.
Tall pr 1.12. det enkelte år

Stillingsstørrelse per ansatt	Kjønn	Årstall 2019		2020		2021	
		Antall ansatte	Prosent	Antall ansatte	Prosent	Antall ansatte	Prosent
0 - 24,9%	Kvinner og menn	58	6,0	49	5,0	43	4,3
	Kvinner	42	5,1	37	4,5	35	4,3
	Menn	16	10,1	12	7,4	8	4,8
25 - 49,9%	Kvinner og menn	54	5,5	50	5,1	49	5,0
	Kvinner	43	5,3	40	4,8	34	4,1
	Menn	11	7,0	10	6,2	15	9,0
50 - 74,9%	Kvinner og menn	139	14,3	127	12,9	131	13,2
	Kvinner	131	16,1	119	14,4	120	14,6
	Menn	8	5,1	8	4,9	11	6,6
75 - 99,9%	Kvinner og menn	167	17,1	165	16,7	170	17,2
	Kvinner	159	19,5	158	19,2	161	19,6
	Menn	8	5,1	7	4,3	9	5,4
100%	Kvinner og menn	556	57,1	596	60,4	596	60,3
	Kvinner	441	54,0	471	57,1	473	57,5
	Menn	115	72,8	125	77,2	123	74,1

*Tabellen handler om stillingsstørrelse pr. ansatt. Derfor vil f.eks. en person med to stillinger på hhv. 20 og 50% bli tilordnet gruppe 50-74,9 %. Stillinger i andre kommuner er ikke tatt med i vurdering av en ansatts stillingsstørrelse.

Tallene for heltid og gjennomsnittlig stillingsstørrelse kan avvike fra kommunens tall. Vi utelater lærlinger, fastleger og studenter fra våre tall.

Sykefravær

	1.10.14 – 30.9.15	1.10.15 – 30.9.16	1.10.16- 30.9.17	1.10.17- 30.9.18	1.10.18- 30.9.19	1.10.19- 30.9.20	1.10.20- 30.9.21
Fellestjenester	3,9	6,4	3,9	5,3	3,7	2,6	2,8
Opplæring/Oppvekst fra 3.kvartal 18	6	5,2	4,3	4,7	5,5	6,7	7,2
Kultur og samfunn	8,5	6,2	8,5	6,8	5,9	9,5	6,2
Helse og velferd	7,1	7,4	7,5	8,8	7,5	9,5	10
Barnehage	9,5	7	8,5	7			9,3
Hele kommunen	7,3	6,4	6,6	6,7	6,1	7,7	7,9

Kvinner utgjør 83% av de ansatte og kvinner har på landsbasis høyere fravær enn menn. I KS området er kvinners fravær 84% høyere enn menns fravær. Dette gjenspeiles også i Gjesdal kommune og er faktisk enda høyere. De tiltakene som vi iverksetter for redusert fravær gjelder likt for kvinner og menn, men siden kvinner utgjør størsteparten av de ansatte og har høyest fravær, vil de treffe kvinner i størst grad.

Utviklingsmuligheter

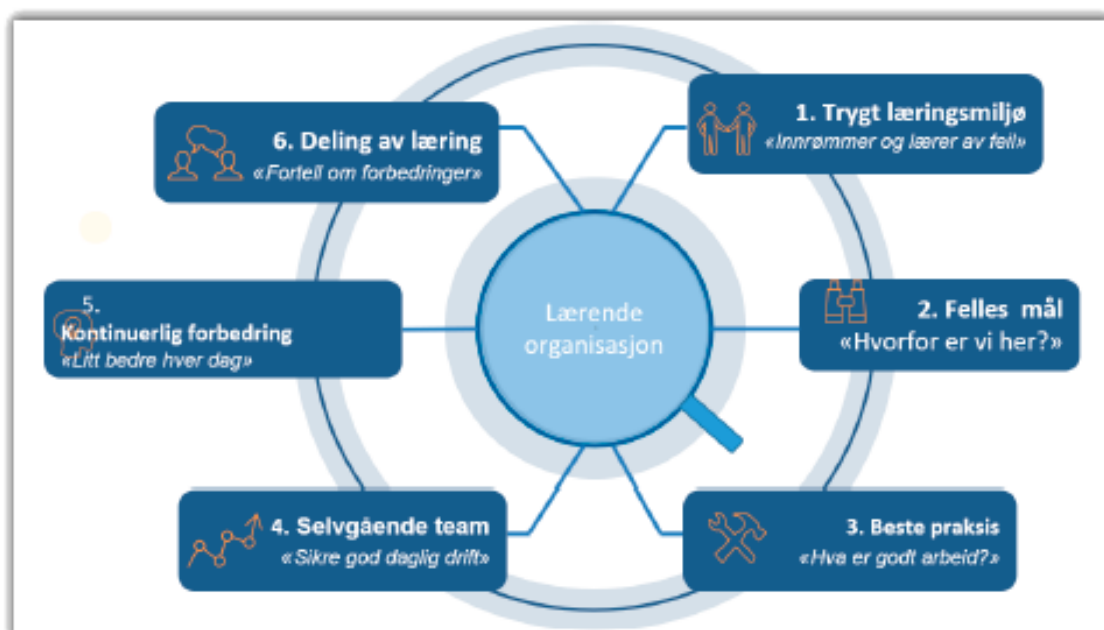
Det er mange ulike utviklingstiltak i de forskjellige tjenesteområdene, disse gjelder uavhengig av kjønn. Dette gjelder både på fag og ledelse, og ikke minst at ansatte uten fagutdanning gis mulighet for å ta fagbrev og ulike muligheter for videreutdanning for høgskoleutdannede.

Beskyttelse mot trakassering og diskriminering

Vi vedtok handlingsplan for mangfold i 2010 og har nå tatt inn en mangfoldserklæring i alle våre stillingsannonser. I tillegg skal søkere med nedsatt funksjonsevne eller med annen etnisk bakgrunn innkalles til intervju når de er kvalifisert for stillingen.

Vi er dessuten aktive i å tilby språkpraksis-plasser og andre typer praksisplasser i ulike avdelinger i samarbeid med NAV.

Gjesdal kommune – en lærende organisasjon

I Gjesdal har vi siden 2012 jobbet med Lean-filosofien for å skape en forbedringskultur og for å bygge en lærende organisasjon – se modell. Alle våre ca 1000 ansatte i Gjesdal kommune skal hver dag involveres, ansvarliggjøres og myndiggjøres. Selv om C-19 på mange måter har begrenset Lean-aktivitetene, har vi likevel jobbet med forbedringer både på operativt og systemnivå også i 2021.

Kontinuerlig utviklingsarbeid bidrar til å sette Gjesdal kommune bedre i stand til å møte fremtidens krevende utfordringer. Vi har i løpet av 2021 gjort noen strategiske valg som i større grad kobler sammen vår Lean-satsing og Smart Gjesdal. Dette betyr at Smart Gjesdal i større grad en fellesbetegnelse for hvordan vi skal jobbe for å utvikle en lærende organisasjon. Smart Gjesdal skal være kommunens hovedstrategi for å skape attraktive og bærekraftige lokalsamfunn i Gjesdal kommune.

Utviklingsgruppa har hatt møter hver 14. dag. Hovedfokus på møtene har vært å følge opp innholdet i strategiplanen.

Både mandat, sammensetning i gruppa og innhold i strategiplanen har vært oppe til revisjon i 2021.

Eksempel på noe av det vi har jobbet med i 2021:

- **Strategiplanen** – Gjesdal kommune, en lærende organisasjon er evaluert og revidert.
- **Ny digitaliseringsstrategi** er under utvikling. Ferdigstilles i 2022.
- **Gjesdalmåten**. Gjeldende standard evalueres og forbedres. Versjon 2.0 ferdigstilles i 2022.
- **Lederutviklingsprogram «Gjesdallederen»**. Rammeverk er utarbeidet. Iverksettes i 2022.
- **Operative møter**. Arbeidsbeskrivelse er utarbeidet og iverksatt. Evalueres i 2022.
- **LOS-speil**. Verktøy for egenvurdering/ refleksjon testes ut og videreutvikles.
- **Flyt-støtte prosjekt**. Samarbeidsprosjekt i samarbeid med DigiRogaland som skal hjelpe oss å visualisere prosesser og automatisere og forenkle tilgangsstyring. Piloteres i 2022.
- **Styringsdata/ ledelsesdata**. Bruk av datasjøl og PowerBI testes ut i noen felles prosesser.
- **Kommunedirektørens halvtime** brukes som et månedlig delings- og læringsforum.
- **Lean Intro-kurs** er gjennomført for alle nytilsatte
- **Forbedrings-speilet**; et viktig verktøy for å følge opp og veilede avdelingene i arbeidet med å utvikle en forbedringskultur.
- **Telleapparatet** oppsummering 2021:
 - **7452** nye saker i 2021 (6552 i 2019, 6783 i 2020)
 - **6308** løste saker i 2021 (4653 i 2019, 5638 i 2020)

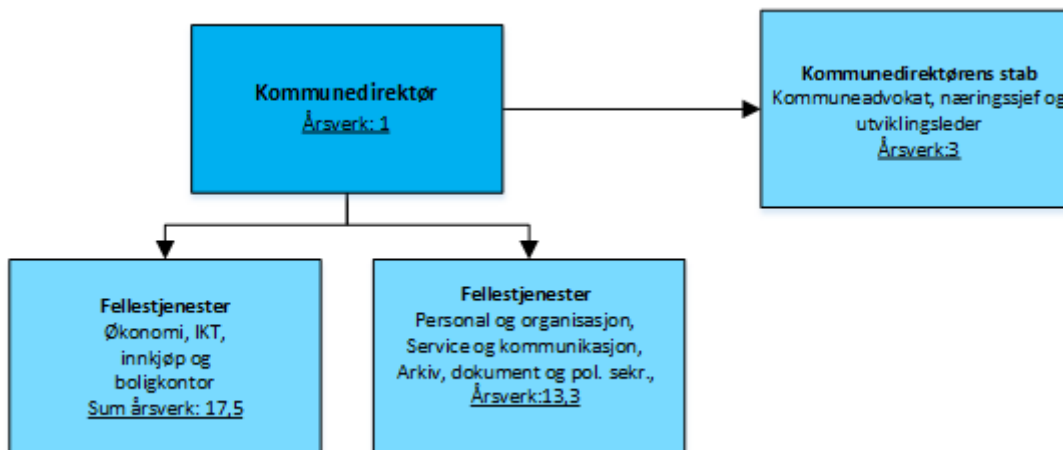

Fellestjenester

Hovedmål

- Service til innbyggerne gjennom å yte et bredt spekter av samordnede støttetjenester med god kvalitet.
- Service til tjenesteområdene gjennom å yte et bredt spekter av effektive og fremtidsrettede støttetjenester av god kvalitet.

Organisering

Viktige vedtak/tiltak 2021

- Politisk delegeringsreglement revidert og vedtatt
- Strategiplan «En lærende organisasjon» 2021-2025 vedtatt og iverksatt
- Arbeidsgiverstrategi revidert og vedtatt
- Prosjekt heltidskultur videreført
- Retningslinjer trafikksikker kommune vedtatt
- Korona-pandemien har ført til at ansatte i Fellestjenester for en stor del har hatt hjemmekontor og det er iverksatt tiltak for fysiske og psykososiale arbeidsforhold
- Service til innbyggerne er ivarettatt både digitalt, telefonisk og ved oppmøte på Veveriet
- Styrket arbeid med kommunikasjon i forbindelse med covid-19 utbruddet
- Interne retningslinjer for hjemmekontor og digitale møter iverksatt

Resultater 2021

- Utvidede muligheter for samhandling internt gjennom nye digitale løsninger har bidratt til bedre resultater på brukerundersøkelser.
- Et betydelig antall innbyggere har fått hjelp til å skaffe seg bolig, både gjennom startlånordningen til Husbanken og utleie av kommunale og private boliger.
- Mange framleieboliger er faset ut, leietakere har kommet over i det private leiemarkedet.
- Flere som har bodd i kommunal bolig har fått egen bolig via startlån.
- Nedgang i antall leverandører viser at mer handles inn gjennom etablerte innkjøpsavtaler.
- Forbedret arbeid med kommunikasjon og informasjon, eksternt og internt
- Stortingsvalget 2021 ble gjennomført på en god måte. Betydelig økning i antall avgitte forhåndsstemmer. 78,6 % av Gjesdals innbyggere stemte ved valget.

Noter til tabeller

1. Økningen i utlån av startlån økte ytterligere i 2021. Fra og med 2018 finansieres hele boligkjøpet gjennom Husbankens ordning for startlån. Målsetting på 25 nye lån ble nesten nådd.

2. Andel e-faktura/avtalegiro økte ytterligere, men med lavere fart enn tidligere år. Målsetting for 2021 ble ikke nådd. Antall digitale brev som er utsendt har også økt videre fra 2020 til 2021.
3. Det er jobbet målrettet med å få flest mulig leverandører til å sende elektroniske fakturaer til kommune, og fra 2018 har andelen økt fra 73 % til 84 %. Antall leverandører har gått noe ned, og indikerer større lojalitet til inngåtte rammeavtaler.
4. Fellestjenester fikk et overskudd i 2021 på 598 000. Dette var knyttet til noen vakante stillinger i løpet av året.
5. Målsetting i forhold til administrativ ressursbruk ble nådd, og Gjesdal brukte 8 % mindre enn ref.gruppe til administrasjon.
6. Antall årsverk er over måltall, antall har økt etter omorganisering og økte ressurser avsatt til kommunikasjon og utviklingsarbeid.
7. Målsetting ble nådd, og sykefraværet var lavt i 2021.

Nøkkeltall

Innbyggere og brukere	Note	2018	2019	2020	2021
Antall videreutlån fra Husbanken	1	121	123	134	145
Antall nye videreutlån	1	6	13	17	24
Utlånt pr. 31.12 (tall i hele tusen)	1	66.602	85.304	107.718	137.058
Antall brev sendt med SVAR UT	2	15.852	18.957	26.638	
Antall utsendte fakturaer	2	26.332	25.318	25.699	28.191
Andel e-faktura/avtalegiro	2	57,93 %	62,51 %	76,60 %	78,52%
Leverandører/fakturaer					
Antall fakturaer	3	16.262	17.505	16.455	16.960
Antall e-faktura inngående	3	11.742	13.684	13.432	14.189
Andel e-faktura inngående	3	73 %	78,2 %	82 %	84 %
Andel kjøp e-handel	3	11,2 %	11,5 %	12,1 %	11,5 %
Antall leverandører	3	1.599	1.634	1.455	1.392
Antall lev. med kjøp < 1000 kr	3	147	136	117	128

Økonomi	Note	2018	2019	2020	2021
Regnskapstall (hele tusen)					
Netto utgifter	4	30.908	33.614	22.425	22.634
Herav overført til neste år/brukt fra tidl.	4	78	-314	-158	598
Disponible midler på fond	4	1.202	888	730	1.328

Måltall

Område	Note	2019	2020	Mål 2021	2021
Innbyggere og brukere					
Antall videreutlån - startlån	1	13	17	25	24
Andel e-faktura/avtalegiro	2	62,5 %	76,6 %	90 %	78,5 %
Økonomi					
Driftsutg. til adm.styring i % av ref gruppe	5	95 %	94 %	94 %	92 %
Medarbeidere					
Antall årsverk	6	23,6	28,1	27,6	28,8
Sykefravær	7	3,7%	2,6 %	3 %	2,8 %

Ref.gruppe: Eigersund, Strand, Klepp, Time og Hå.

Årets gladnyhet

Brakerundersøkelse viser fellestjenester har forbedret servicenivået i 2021, på tross av pandemi og mye bruk av hjemmekontor.

Oppvekst

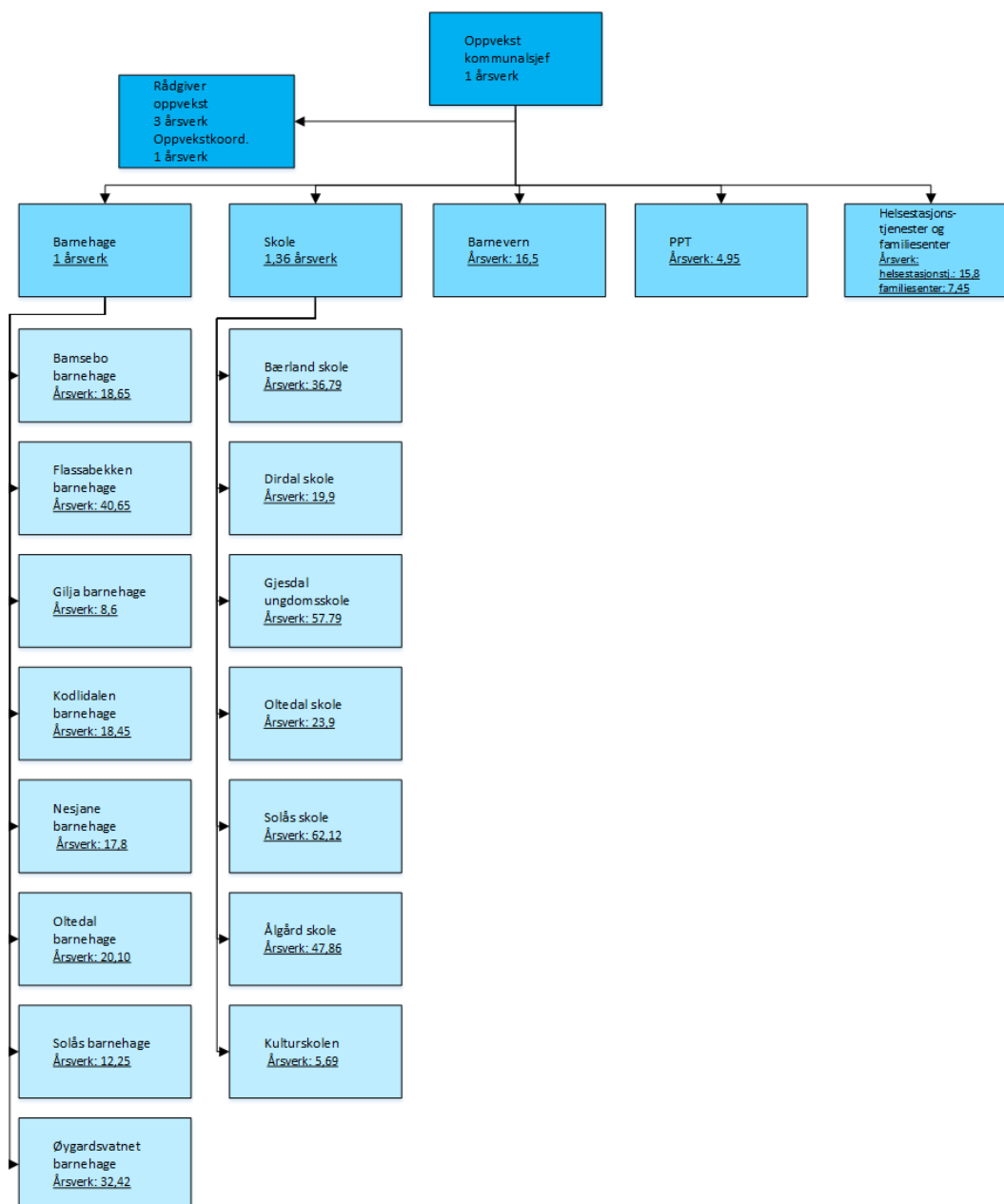
Hovedmål

- Barn og unge trives.
- God læring og utvikling for alle.
- Ruste barn og unge til å mestre livet sitt.

Strategier

- Barn og unge blir spurt, hørt og tatt på alvor.
- Tidlig innsats og helhetlig hjelp til barn og familier.
- Systematisk arbeid for å fremme god fysisk og psykisk helse.
- Kontinuerlig kompetanseutvikling i barnehager, skoler og hjelpetjenester.
- Bedre tverrfaglig innsats (BTI) implementeres i Gjesdal.
- Bruke læringsteknologi for å fremme læring, motivasjon og tilpasset opplæring.
- Styrke arbeidet med å skape et trygt og godt læringsmiljø.
- Vektlegge gode kollektive arbeidsfellesskap der en deler og utvikler beste praksis.

Organisering

Oversiktsbilde i oppvekst

Tjenesteområdet Oppvekst har stort sett ansvaret for alle tjenester som omhandler barn og unge i aldergruppen 0 – 18 år. Fokuset er å gi gode tjenester og å stadig ha fokus på å utvikle disse. Det jobbes systematisk og i tråd med kommuneplanens mål om gode oppvekstforhold for alle barn og unge. I årsmeldingen for 2021 vil vi spesielt trekke fram følgende satsinger og utfordringer:

- Pandemien har også i 2021 satt et sterkt preg på alle tjenester gjennom året. Gjennom et godt samspill mellom foreldre, barn/unge, ansatte, ledere og kommunale støttetjenester har vi gjennom 2020 i stor grad hatt tilnærmet normal drift. Det er vi stolte av og mye av takken for dette er dedikerte ansatte og ledere som har stått på for å gi barn og unge et godt tilbud.
- Fortsatt stort utviklingsfokus og systematisk jobbing for å klassifisere alle barnehager som høykvalitetsbarnehager. Kommunestyret har styrket satsingen gjennom vedtak om å tilsette en kvalitetsutvikler.
- Gjennom hele 2020 er det gjennomført et systematisk arbeid for å omsette kommuneplanens mål til å gjennomføre mål i de ulike tjenestene.
- De økonomiske rammene har vært stramme. Tjenesteområdet er blitt tilført noe ekstra midler gjennom året som for eksempel "koronamidler" og midler til ekstra klasse på to av skolene. Når normbemanning i barnehager og skoler er oppfylt, er det krevende å få nok ressurser til spesialpedagogisk hjelp i barnehager, spesialundervisning i skoler, ressurser til språklig opplæring for minoritetselever og ressurser til driftsmidler.
- Bedre tverrfaglig innsats (BTI) har stor oppmerksomhet. Det er nå utarbeidet en helhetlig modell som viser hvordan det jobbes på individnivå, tjenestenivå og kommunenivå. Modellen skal bidra til at barn og unge hvor det er knyttet en bekymring til skal få tidlig hjelp. Modellen har fått navnet se - høre – handle. For mer informasjon se <https://www.xn--sehrehandle-igb.no/>
- Flere barnehager og skoler har i 2021 fått opplæring i stafettloggen og er i gang med å prøve den ut. Stafettloggen er en digital loggbok og samhandlingsverktøy for barn, ungdom og familier.
- Skolene i Gjesdal har to hovedsatsinger; inkludering og elevmedvirkning. Det jobbes systematisk og målrettet mot disse to områdene.
- Satsingen på støttetjenester som å øke antall helsesykepleiere fortsetter og det er også gitt statlige støtte til en stilling som ungdomsoppfølger. Dette er viktig for å kunne hjelpe unge som har behov for støtte i hverdagen.
- Det er behov for å satse mer på uteområder i barnehager og skoler. Det er bevilget midler de neste årene som gjør at vi kan få hevet kvaliteten på områdene.

SKOLE

Delmål:

Ett av flere satsningsområder i Kommuneplanens samfunnsdel 2019-2030 er satsningen på barn og unge, og følgende fire måleindikatorer er framhevet i kapittelet om barn og unge:

- Trivsel: Resultatene på den nasjonale elevundersøkelsen skal vise positiv utvikling i forhold til elevenes trivsel sammenlignet med tidligere år.
- Mobbing: Resultatene på den nasjonale elevundersøkelsen skal være bedre enn landsgjennomsnittet.
- Lesing og regning: Gjesdal skal fortsatt ha minst 4% færre elever enn landsgjennomsnittet på de laveste mestringsnivåene (nivå 1 på 5.trinn, nivå 1+2 på 8.trinn) på nasjonale prøver.
- Fullføring videregående: Andelen elever som fullfører videregående opplæring, med oppnådd studie eller yrkeskompetanse i løpet av fem år, skal være på landsgjennomsnittet eller høyere.

Måleindikatorene over underbygger også de overordnede nasjonale målene for skolesektoren:

1. Alle har et godt og inkluderende læringsmiljø
2. Barn og unge som har behov for det, får hjelp tidlig slik at alle får utvikle potensialet sitt
3. De ansatte i kunnskapssektoren har høy kompetanse
4. Alle lykkes med opplæringen og utdanningen

Trivsel og livskvalitet har stor betydning for barn og unges fysiske og psykiske helse. Opplevelse av inkludering og mestring fremmer trivsel og livskvalitet. Barn og unge som trives har gode forutsetninger for positive relasjoner, læring og utvikling. I Gjesdalskolene jobbes det målrettet for å øke elevenes trivsel og motivasjon for læring. Skolene har utarbeidet flere felles delmål og måleindikatorer som tar utgangspunkt i både mål i Kommuneplanen og nasjonale mål for skolesektoren. Eksempler på delmål er:

- Elevene opplever mestring og læringslyst
- Elevene opplever å være en del av et godt og trygt psykososialt miljø

- Alle elever i Gjesdalskolen skal oppleve reell medvirkning
- Elevene får tilpasset opplæring og opplever faglig inkludering
- Gjesdalskolen holder høy kvalitet
- Gjesdalskolen har et godt omdømme
- I Gjesdalskolen opplever foresatte å være en viktig ressurs i samarbeidet

Viktige vedtak i 2021

- Politisk vedtak våren 2021 for Gjesdal kulturskoles deltakelse i pilotprosjektet «Kulturskole 3.0 – Kulturskolen som utviklingsaktør i fremtidens kommune» i regi av KS og Norsk kulturskoleråd. Her ble 16 kommuner på landsbasis plukket ut, og kun Gjesdal fra Rogaland. Målet er å bidra til at kommunen og kulturskolen etablerer samhandlingsformer og det å se helhet og sammenheng med andre avdelinger til beste for innbyggerne i fremtidens kommune.
- ROBUST: Ungdomsskolene i Jærskulen er en del av forskingsprosjektet Resilient i regi av Universitetet i Stavanger. Målsettingen med ROBUST er å stimulere til økt sosial og emosjonell kompetanse blant elever og gi sentrale ferdigheter for å mestre skolehverdagen. Det er en sterk kopling mellom ROBUST og læreplanen, både i overordnet del og fagplanene, blant annet i det tverrfaglige temaet «Folkehelse og livsmestring». Alle lærerne som deltar i prosjektet, får kompetanseheving. Opplegget bli gjennomført på 9. trinn.
- DigUP: Jærskulen er i samarbeid med Lesesenteret i Stavanger eier av prosjektet. DigUP har utviklet et plattformuavhengig planleggingsverktøy til hjelp når læreren planlegger sin undervisning. DigUP viser sammenhengen mellom mål, innhold, arbeidsmetoder og vurdering. Lærere fra Jærskulen har deltatt i utviklingen og har kommet med ønsker, innspill og forslag til endringer underveis i prosessen. Prosjektet avsluttes sommeren 2022 og DigUP vil da være gratis for lærere i Jærskulen. Planen var at det skulle gjennomføres en utprøving av prototypen ved enkelte skoler på alle trinn og i ulike fag i løpet av høsten 2021. Dette blir nå utsatt til medio februar 2022 på grunn av smittesituasjonen.
- Partner in Practice - Partners in Practice er et partnerskap med Lesesenteret, UiS, og en del av DEKOMP. Målet er å fornye og utvikle gode faglige praksiser, basert på en dialogisk tilnærming til undervisning. I samarbeid med lærere i Jærskulen ønsker forskerne å utvikle, prøve ut og videreutvikle undervisning i norsk, matematikk, naturfag og samfunnsfag. En skole i hver kommune deltar med 7. trinn. I Gjesdal er dette Ålgård skole. Høsten 22 vil også Gjesdal ungdomsskole, 8. trinn være en del av prosjektet.
- Det er lagt en plan for å utvikle uteområdet ved Gjesdal ungdomsskole. Det er også satt av midler de neste årene for å gjøre dette ved Ålgård skole og Solås skole.

Resultater 2021

- Antall elever som trenger 1-1 oppfølging i forhold til sin adferd er økende.
- Flere elever på ungdomstrinnet har psykiske helseutfordringer.
- Antall elever med vedtak om spesialundervisning har økt.
- Nasjonale prøver og kartleggingsprøver viser resultater over landsgjennomsnittet, og Gjesdal har relativt få elever på de laveste mestringsnivåene.
- Grunnskolepoeng som er grunnlag for opptak til videregående skole er økt fra 41,9 i 2020 til 44,3 i 2021.
- Skolebidrag, som skal prøve å vise skolens egne bidrag til elevens resultater, for eksempel lærernes evne til å motivere elevene og formidle fag, arbeidet med læringsmiljø og tilpasset opplæring, er svært høyt på alle trinn i Gjesdalskolen.
- For 7. trinn er det i 2021 en nedgang på flere læringsmiljøindikatorer sammenlignet med 2020, og det gjelder særlig indikatorene læringskultur, medvirkning og motivasjon. Elevenes rapportering av læringsmiljøet på 10. trinn er mer stabilt, og har ikke den nedgangen som vi finner for 7. trinn.
- Antallet elever som melder om mobbing i Gjesdalskolen er for høyt.
- 12 lærere har deltatt i det statlige videreutdanningsprogrammet «Kompetanse for kvalitet».
- En skoleleder deltar på rektorutdanningen.
- Sykefraværet har gjennom 2 år vært høyt. Gjennom hele perioden har det vært relativt store variasjoner i smittetrykk og tiltaksbyrde mellom skolene og på den enkelte skole. Bemanningssituasjonen har vært svært krevende, med dager med et sykefravær opp mot 40%. Det har vært utfordrende å få tak i nok folk og kvalifiserte vikarer. Økningen i sykefraværet har økt presset på de som har vært igjen på jobb. Alle skolene har gjennom hele perioden hatt gode kontinuitetsplaner, men har måtte jobbe på spreng for å etterstrebe forsvarlig drift, ivareta sårbare elevgrupper, og for å ivareta alle elevenes rettigheter på en best mulig måte.
- Skolene har tatt imot læringer i barne- og ungdomsarbeiderfaget. Seks læringer er fordelt på fire av skolene.

Noter til tabeller

1. Elevantallet vil de neste tre årene stige for så å gå noe ned igjen. Det er skolene Gjesdal, Solås og Oltedal som får økningen av elever.
2. SFO: Sammenlignet med året før, har vi en økning i antall elever på 1.-4. trinn.
3. Minstenorm for lærertetthet (lærernorm) ble innført i 2018. Normen styrer hvor høy lærertettheten skal være på hovedtrinnene: 15 elever per lærer på 1.-4. trinn og 20 elever per lærer på 5.-7. trinn og 8.-10. trinn. Alle skolene er innenfor lærernorm. Lærertettheten i Gjesdalskolen er litt høyere på barnetrinnet i 2021 enn fjoråret, mens det er stabilt på ungdomstrinnet.
4. Vi har mål om at antallet vedtak om spesialundervisning skal reduseres i årene fremover. Dette hadde frigjort ressurser som kunne vært omdisponert og kommet flere elever til gode. Vi så svak nedgang i 2020, men har igjen hatt en økning i 2021. Av elevene som mottar spesialundervisning er det flest gutter. De fleste elevene som har spesialundervisning på barnetrinnet, har og dette behovet på ungdomstrinnet. Denne trenden ønsker vi å snu.
5. Vi har en økning av elever som får sin opplæring i innføringsklassen (Språkstasjonen). Samtidig har vi en økning av minoritetsspråklige elever som etter 2 år i språkstasjonen har rett til særskilt norskopplæring i ordinær undervisning. Det er en utfordring å klare å gi denne gruppen elever de ressursene de har rett på etter vedtak.
6. Det er fortsatt venteliste på kulturskolen spesielt på gitar, fiolin og billedkunst. Kulturskolen har hatt jevn øking av elever de siste årene i forhold til elevtall i skolen. I tillegg har vi også tilbud for elever under skolealder, videregående elever og voksne.
7. Ressursinnsatsen per elev viser at Gjesdal over flere år driver «billigere skole» enn våre referansekommuner. De økonomiske rammene har vært svært utfordrende å styre etter. Når vi ser på brutto driftsutgifter til grunnskoleopplæring per elev, har Gjesdalskolen betydelig mindre til drift enn hva referansekommunene rapporterer. Det samme bildet ser vi når det gjelder undervisningsmateriell.
8. Resultater på nasjonale prøver 5. og 8. trinn i lesing og regning viser gode tall sammenlignet med nasjonalt snitt og kommuner som er i referansegruppen. Dersom vi sammenligner årets elever med fjorårets, ser vi en økning i elever som strever i lesing på 5. trinn, og en økning elever som strever i regning på 8. trinn. Vi har flest gutter på laveste nivå i lesing.
9. Grunnskulepoeng er gjennomsnittet av alle karakterer i standpunkt og eksamen multiplisert med ti. Grunnskulepoengene danner grunnlag for opptak til videregående skole. Sammenlignet med året før, har grunnskulepoengene gått betydelig opp, fra 42,5 i 2020 til 44,3 i 2021. Grunnskulepoengene for 2020 og 2021 er bare basert på standpunktkarakterer da eksamen ble avlyst.
10. Gjennomføring videregående skole. Statistisk sentralbyrå endret i 2020 måleperiode for gjennomføring fra fem år for alle utdanningsprogram, til fem år for studieforberedende og seks år for yrkesfag. Gjennomføringen for alle elever blir undersøkt to år etter normert tid for opplæringen. Gjennomføringstallene for kommunene blir dermed rapportert på samme årskull i 2019 og 2020, og en ser at flere elever i dette kullet gjennomfører etter 6 år. Målet vårt er at en høyere andel elever gjennomfører videregående etter 5/6 år. Vi ser en positiv økning gjennomføringsgrad for kullet som gikk ut av grunnskolen i 2014.
11. Psykososialt skolemiljø: Tall hentet fra Elevundersøkelsen høsten -21 viser at vi har en økt andel elever som mener de ikke har et trygt og godt skolemiljø på 7. trinn. Vi hadde mål om å redusere mobbetallene både på 7. og 10. trinn. Det er positivt å se at mobbingen er redusert på 10.trinn og at vi også her ligger under landsgjennomsnittet. Tallene på 7. trinn er derimot høyere enn forventet og godt over landsgjennomsnittet. Flere nye tiltak er satt i gang for å få lavere mobbetall fremover.
12. Trivsel: De aller fleste elevene trives på skolen og opplever tilhørighet og vennskap, og støtte fra lærer. Samtidig ser vi at trivselen på 7. trinn har gått noe ned under pandemien, uten at dette kan forklares som årsak. På 10. trinn er det ingen nedgang. Trivsel trenger ikke ha noe med elevens læringsutbytte å gjøre. En elev kan trives på skolen, men likevel være lite motivert for læring. Det er av den grunn også interessant å følge tallene for motivasjon. Disse viser at elevene på 7. trinnet er mer motivert enn elevene på ungdomstrinnet, men vi ser og at 7. trinnet har lavere motivasjon under pandemien enn i 2019.
13. Sykefraværet har økt med over 1 % poeng, og skyldes i all hovedsak den krevende og langvarige pandemisituasjonen.

Nøkkeltall

Innbyggere og brukere	Note	2018	2019	2020	2021
Målgruppe for tjenestene					
Antall grunnskoleelever i Gjesdal kommune	1	1.728	1.779	1.803	1.843
Dekningsgrad SFO	2	46,0 %	42,9 %	41,7 %	44,4%
Lærertetthet i Gjesdal ordinær undervisning 1. – 4.kl pr oktober	3	15,5	15,5	14,7 (14,1)	14,2 (13,6)
Referansekommuner (parentes)					
Lærertetthet i Gjesdal ordinær undervisning 5. – 7.kl pr oktober	3	18,2	18,1	18,5 (16,9)	17,5 (17,2)
Referansekommuner (parentes)					
Lærertetthet i Gjesdal 8. – 10.kl pr. oktober	3	16,8 (18,2)	17,3 (17,8)	17,4 (17,9)	(17,4) (18,4)
Referansekommuner (parentes)					
Elever som får enkeltvedtak i forhold til spesialundervisning oktober	4	119	121	117	129
Elever med særskilt norskopplæring (minoritetsspråklige elever)	5	45	45	34	37
Kulturskolen (Elevtall)	6	275	280	308	321
Dekningsgrad kulturskolen i % av grunnskoleelever	6	15,9%	15,7 %	17,1 %	17,4%

Økonomi	Note	2018	2019	2020	2021
Brutto driftsutgifter til grunnskoleundervisning per elev	7	91.944	93.651	89.844	98.160
I referansegruppe		97.323	100.351	96.988	104.633
Driftsutgifter til undervisningsmateriell pr. elev, i % av ref.gr.	7	51,8 %	57,2 %	47,7 %	92,0%
Regnskapstall for hele oppvekst (hele tusen)					
Netto utgifter (inkl fondsavsetning)		152.550	164.157	208.189	225.701
Overført til neste år					
Merforbruk/underskudd i forhold til budsjettramme		-3.892	-2.196	682	5.260
Disponible midler på fond		6.337	4.141	4.824	10.084

Måltall

	Note	2019	2020	2021	Mål 2022
Gj.sn % elever i 5.kl som ligger på laveste nivå på de nasjonale prøver i lesing (Nasjonalt i parentes)	8	12,5 (22,7)	16,8 (23,1)	20,5 (22,7)	17,0
Gj.sn % elever i 5.kl som ligger på laveste nivå på de nasjonale prøvene i regning (Nasjonalt i parentes)	8	18,2 (23,5)	14,1 (23,7)	18,4 (23,1)	17,0
Gj.sn % elever i 8.kl som ligger på de to laveste nivå på de nasjonale prøvene i regning (Nasjonalt i parentes)	8	22,8 (30,8)	15,1 (31,2)	19,6 (31,0)	19,0
Gj.sn % elever i 8.kl som ligger på de to laveste nivå på de nasjonale prøver i lesing (Nasjonalt i parentes)	8	23,1 (24,6)	21,6 (27,2)	23,7 (22,7)	21,0
Grunnskolepoeng 10. kl	9	43,1	42,5	44,3	44,5
Gjennomføring vgs - 5 /6 år etter grunnskolen (elever som gikk ut av grunnskolen i 2013 og 2014)	10	67,6% (2013)	72,9% (2013)	80,8% (2014)	82,5% (2015)
Psykososialt skolemiljø 7. trinn (mobbing) Nasjonalt i parentes	11	6,9 % (7,1 %)	9,4 % (7,5%)	10,8% (7,9%)	7,0%
Psykososialt skolemiljø 10. trinn (mobbing) Nasjonalt i parentes	11	5,9 % (6,5 %)	7,2 % (5,5%)	5,1% (5,6%)	5,0%

Elevundersøkelsen, trivsel 7. trinn Nasjonalt i parentes	12	4,4 (4,3)	4,3 (4,2)	4,0 (4,2)	4,4%
Elevundersøkelsen, trivsel 10. trinn Nasjonalt i parentes	12	3,9 (4,1)	3,9 (4,1)	3,9 (4,1)	4,0%
Sykefravær	13	5,5 %*	6,7 %*	7,2%	5,5%

*gjennomsnittlig for hele oppvekst

BARNEHAGE

Delmål:

- Alle barn går i høykvalitetsbarnehager og kjennetegnes av kvalitet i alle hverdagssituasjoner.
- Kvaliteten på det allmenpedagogiske arbeidet er så god at flest mulig barn får den støtten de trenger i det ordinære tilbudet
- Barn som har behov for spesialpedagogisk hjelp, får tidlig og riktig hjelp.
- Foresatte involveres tidlig i saker som omhandler barnet. Foresatte blir møtt av ansatte som inviterer til samarbeid, involverer og støtter.
- Tilpasse behovet for barnehageplasser slik at flest mulig får et barnehagetilbud når de har behov for det, innenfor forsvarlige økonomiske rammer.

Viktige vedtak 2021

- Kapasitetsplan for barnehage og skole i perioden 2020 – 2030 ble vedtatt i 2020. Alle barnehager opprettholdes i påvente av ytterligere utredning av behov for plasser. Høsten 2021 ble tallgrunnlaget i planen revidert. Behovet for barnehageplasser er større enn antatt, fordi antall småbarn i kommunen har økt og flere av disse ønsker barnehageplass. Nytt vedtak om barnehagekapasitet/ barnehagestruktur skal fattes i 2022.
- Kvalitetsarbeidet med fokus på å sikre at alle barn i Gjesdal går i høykvalitetsbarnehager, videreføres. To dedikerte fagpersoner fra Universitetet i Stavanger følger arbeidet.
- Gjesdal kommune fortsetter samarbeidet med de andre Jærkommunene og Dronning Mauds Minnes Høyskole i Trondheim, om samarbeid om utviklingsarbeidet «Utviklingsstøttene praksiser på småbarnsavdelingene i barnehagene». Prosjektet er tatt inn i Udirs program «Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis».
- Jærkommunene har fått tildelt statlige innovasjonsmidler til å utvikle ny og innovativ organisering av deler av sin rolle som barnehagemyndighet. Mens kommunen tidligere selv definerte hvordan den pålagte oppgaven som tilsynsmyndighet skulle gjennomføres, vedtok Stortinget endring av lovkrav til organisering, med virkning fra 01.01.2021. Målet er høyere kompetanse, bedre ressursutnyttelse og bedre kvalitet i utførelsen av denne viktige oppgaven. Det vil også bli vurdert ulike muligheter for samhandling og organisering av oppgavene.
- Januar 2021 ble Lov om barnehager endret. Barn fikk lovfestet rett til et trygt og godt barnehagemiljø. Det innebærer at barnehagene har plikt til å undersøke og gjøre tiltak dersom foresatte, ansatte eller barn melder fra om at de opplever mangler i barnehagemiljøet. Det er laget og innført rutiner som skal sikre at rettigheten blir ivaretatt.

Resultater 2021

- Driften har i 2021 vært sterkt preget av den pågående pandemien, med store utfordringer med å kunne drive forsvarlig bemanningsmessig. Det skal ikke bare være tilstrekkelig antall ansatte til stede, men det må være stabile, trygge ansatte som har en relasjon til barna. Det har ikke vært mulig å rekruttere tilstrekkelig antall vikarer, slik at avdelingene har vært underbemannet i ulik grad. Uforutsigbar bemanningssituasjon rammer hardest de barna som trenger stor grad av trygghet og hjelp til å regulere seg i hverdagen. Slitasjen hos personalet har også vært stor. Det må tas høyde for at vi vil se uheldige effekter av driftssituasjonen både hos personalet og dermed også hos enkeltbarn og barnegrupper, en tid fremover.
- Antallet barnehageplasser opprettholdes på samme nivå som de to foregående årene.

- Det opprettes 12 nye småbarnsplasser fra 15.12.2021 og frem til sommeren 2021 for barn som ønsker oppstart i januar – februar. Det tilsvarer antallet året før.
- Mangel på barnehagelærere er fortsatt en stor utfordring. Ved utgangen av 2021 oppfyller kun 3 av 11 barnehager pedagognormen uten dispensasjon fra utdanningskravet.
- Det er inngått avtale om stipend for fire ansatte som tar barnehagelærerutdanning.
- Tre styrere tar den nasjonale styrerutdanningen
- To styrere har startet på master i ledelse
- To ansatte tar videreutdanning tilrettelagt av Udir
- En ansatt tar videreutdanning i spesialpedagogikk
- Pandemien har gitt oss noen erfaringer som bør sees på når vi er tilbake til normal driftssituasjon. Det gjelder matserving, som er svært ulik fra barnehage til barnehage, og som innebærer mange oppgaver som tar de ansatte bort fra kjerneoppgavene sammen med barna. På samme måte ser vi at Gjesdal kommune har hatt en åpningstid i barnehagene som er lengre enn alle nabokommunene. Ved å redusere åpningstiden noe, har vi fått mer tid til kjerneoppgaver.
- Det er gjennomført kartlegging av kvaliteten på alle avdelinger både gjennom det forskningsbaserte verktøyet Class og gjennom egenvurdering. På bakgrunn av kartleggingen arbeides det videre med kvalitetsutvikling hos hver enkelt ansatt, for hver avdeling, for hver barnehage og for barnehageområdet som helhet.
- Merforbruk i tjenesten til barn med behov for ekstra oppfølging og spesialpedagogikk. Dette skyldes en økning i antall barn med behov for mye ressurser, både som spesialpedagogisk tilbud og ved tilrettelegging på grunn av helsemessige årsaker. Utfordrende budsjettrammer reduserer muligheten for å arbeide forbyggende slik at færre barn har behov for tilpasning utover det allmennpedagogiske tilbudet.
- Det ble gjennomført brukerundersøkelse blant foresatte i barnehagene høsten 2021. Resultatene fra denne undersøkelsen viser oppgang eller likt fra forrige undersøkelse som var i 2019. Dette viser at vi har klart å ivareta barna og foresatte på en god måte gjennom 2 år med pandemi. Det området der foresatte scorer barnehagene lavest, er inne- og utemiljø. Det er spesielt uteområdene foresatte er lite fornøyd med. Det er laget en plan for oppgradering av uteområdene i de neste årene.
- Barnehagene har 6 lærlinger fordelt på 3 barnehager. Lærlinger blir sett på som en god ressurs og er en viktig del av rekrutteringsarbeidet til barnehagene.
- Som ledd i rekruttering av flere menn til barnehagene, ble det også i 2021 gjennomført satsing med gutter fra ungdomsskolen som lønnet lekeressurs i tre barnehager. 2 av lærlingene vi har i barnehager er unge menn.
- Svømmeklubben har gitt tilbud om svømmekurs for alle 5-åringer i kommunen. Tiltaket støttes av midler tildelt av Statsforvalteren og svømmeklubben tar ansvar for organisering og gjennomføring.

Noter til tabeller

1. Antall barn i barnehage er oppgitt for både kommunale og private barnehager. Antallet barn i barnehage har gått ned.
2. Andelen små barn i barnehage er høyere enn tidligere år. En småbarnsplass tilsvarer to store plasser, og påvirker derfor behov for plasser.
3. Samlet tilfredshet er fortsatt høy til tross for at driften har vært sterkt påvirket av pandemien.
4. Merforbruket skyldes i hovedsak behov innen spesialpedagogisk hjelp.
5. Andelen barn med enkeltvedtak om spesialpedagogisk hjelp er noe lavere. Antall timer per vedtak er fortsatt høyt. I 2020 hadde 11 barn vedtak om over 20 timer per uke. I 2021 er det 12 så store vedtak. Fire av disse hadde i 2020 enkeltvedtak om mellom 30 – 37,5 timer. Antallet i 2021 er syv.
- 5b. Fire barn har enkeltvedtak om tilrettelegging pga varig funksjonsnedsettelse. Vedtakene er ca 30 timer per barn.
6. Antallet barn med redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid er redusert.
7. Til tross for ulike tiltak har vi ikke klart å rekruttere tilstrekkelig antall barnehagelærere, selv om antallet dispensasjoner er noe lavere i forhold til samlet antall stillinger. 8 av 11 barnehager driver med dispensasjon fra utdanningskravet til pedagogisk leder.
8. Pedagognormen er endret slik at kravet til antall barnehagelærere per barnegruppe har økt. Det viser igjen i andelen barnehagelærere.
9. Nedgangen i andelen med fagbrev skyldes blant annet kravet til økt andel pedagoger. Gjesdal ligger likevel godt over landsgjennomsnittet som er på 22,3 % og i Rogaland på 25,7 %.
10. Andelen mannlige ansatte er synkende og under landsgjennomsnittet som er på 9,8 %
11. Sykefraværet har økt betydelig skyldes i hovedsak utbruddet av covid-19.

Nøkkeltall

Innbyggere og brukere	Note	2018	2019	2020	2021
Målgruppe for tjenestene					
Antall barn med barnehageplass	1	848	802	824	781
Andel barn 1-2 år i barnehage	2	34 %	33,8 %	32,8 %	37,3 %
Andel barn 1-5 år med barnehageplass i ref. gruppa		89,9 % 88,1 %	89,1 % 89,1 %	92,8 % 89,8 %	93,4 %
Brukertilfredshet, samlet for alle barnehagene	3	4,5	4,5	-	4,6

Økonomi	Note	2018	2019	2020	2021
Produktivitet:					
Brutto driftsutgifter pr. barn pr oppholdstime i ref. gruppa		57,3 60,3	60,2 62,7	55,4 59,3	60,6 66,5
Regnskapstall – kun barnehagene for 2021 (hele tusen)					
Brutto driftsutgifter - barnehagene		124.600	124.173	127.625	128.407
Mer-/mindreforbruk i forhold til budsjetttramme	4	1.502	-1.851	1.232	
Disponible midler på fond		4.599	2.748	3.981	3.981

Måltall

Område	Note	2019	2020	Mål 2021	2021
Innbyggere og brukere					
Antall barn med deltidsplass		47	48		43
Andel barn med enkeltvedtak	5	3,1 %	3,3%		3,1%
Antall barn med vedtak om tilrettelegging	5b	4	4		4
Andel barn med redusert betaling	6	12,7 %	11,2 %		10,4 %
Andel barn med gratis kjernetid		11,1 %	8,5 %		7,7 %
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til antall innvandrerbarn		79,9 %	82,1 %		89,9 %
Medarbeidere					
Antall barnehager med dispensasjon fra utdanningskravet for barnehagelærer	7	10	11		8
Andel ansatte med barnehagelærerutdanning	8	37,1 %	38,2 %		41,1 %
Andel ansatte med fagbrev i barne- og ungdomsfaget	9	35 %	38,2 %		32,9 %
Andel ansatte menn til basisvirksomhet	10	6,3 %	6,2 %		5,4 %
Sykefravær	11	5,5 %*	6,7 %*		9,3 %

*gjennomsnittlig for hele oppvekst

BARNEVERN

Resultater 2021

Barneverntjenesten har klart å opprettholde sitt tjenestetilbud gjennom 2021 til tross for pandemien.

Vi har i 2021 forberedt oss på barnevernreformen som trådte i kraft 01.01.22. Det har preget vårt interne utviklingsarbeid og også samhandlingen med andre enheter internt i kommunen, statlige aktører og andre barneverntjenester i regionen. Målene med barnevernreformen er:

- Kommunene skal styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging.
- Hjelpen skal bli bedre tilpasset barn og familiers behov.
- Rettsikkerheten til barn og familier skal bli godt ivaretatt.
- Ressursbruken og oppgaveløsningen i barnevernet skal bli mer effektiv.

Vi vil særlig fremheve det gode samarbeidet barneverntjenesten har med Familiesenter som ett viktig tiltak for å nå målene om tidlig innsats og effektiv oppgaveløsning i kommunen. Familiesenteret har god kompetanse og tilbyr hjelp til ett stort antall familier som gjør at barneverntjenesten i større grad kan konsentrere seg om de mer komplekse og sammensatte problemstillingene.

Vi ser også at arbeidet med implementering av BTI (Bedre Tverrfaglig Innsats) i kommunen bidrar til å nå målene om tidlig innsats og rett hjelp til rett tid ved at det jobbes enda mer systematisk i barnehager og skoler. I tillegg til foreldre, er det de som står barna nærmest i sin hverdag, og kan bidra til å fange opp behov for støtte og hjelp på tidlig tidspunkt.

Fra 01.01.21 ble øvre aldersgrense for å kunne motta ettervernstiltak fra barneverntjenesten økt fra 23 til 25 år. De fleste ungdommer som mottar ettervern vil naturlig trappe ned og avslutte tiltak før de er 25 år, men for enkelte er det viktig å ha muligheten fram til de er 25 år da det kan ta tid å stabilisere livssituasjon slik at de klarer å nyttiggjøre seg hjelp dersom det har vært store påkjenninger i deres oppvekst.

Noter til tabeller:

1. Antall barn med hjelpetiltak pr 31.12. varierer noe fra år til år, og det er mål om at flest mulig skal få sine tiltak på lavere nivå enn barneverntjenesten, for eksempel på helsestasjon eller Familiesenter.
2. Tallet for barn plassert utenfor hjemmet som hjelpetiltak eller omsorgstiltak har en svak nedgang.
3. Ungdom over 18 år som mottar ettervernstiltak øker. Fra 2021 er øvre grense for ettervernstiltak økt fra 23 år til 25 år.
4. Barneverntjenesten har målsetning om å ha mindre enn 5 prosent avvik på lovpålagte tidsfrister i saksbehandlingen.

Nøkkeltall

Område	Note	2018	2019	2020	2021
Innbyggere og brukere					
Antall barn med hjelpetiltak	1	91	74	88	73
Antall barn plassert utenfor hjemmet som hjelpetiltak	2	14	9	11	9
Antall barn under omsorg	2	15	15	15	12
Ettervern etter fylte 18 år	3	17	19	22	26
Fristbrudd bekymringsmeldinger	4	0	0	1	1
Fristbrudd undersøkelser	4	2	3	0	0

Økonomi og prioriteringer	Note	2018	2019	2020	2021
Netto utg. til barnevern pr. innbygger 0-17 år i % av referansegruppe		89,1 %	90,6 %	93,4 %	101,6 %

Ref.gr. er Hå, Time, Klepp, Strand og Eigersund.

PPT

Resultater 2021

2021 har vært preget av noe etterslep i driften som følge av forskyvninger på avtaler knyttet til korona og økt antall sakkyndige vurderinger og henvisninger til BUP, der PPT gjør større kartlegginger/tester og fyller ut Firfotingen som dokumentasjon. Det er blitt utarbeidet flere sakkyndige vurderinger sammenlignet med tidligere år og det har vært en økning i antall henviste saker til PPT.

PPT har hatt fokus på flyten i utredninger i form av å kvalitetssikre henvisningsskjema, pedagogisk rapport og å følge standard på utredninger. VSM på arbeidsflyten knyttet til sakkyndige vurderinger er blitt gjennomført og en har involvert skole administrasjonen, skoleledere, spes. ped. koordinator og merkantil og jobbet med en rekke tiltak. Denne prosessen pågår videre i 2022.

PPT har deltatt i ulike prosjektarbeid i kommunen som pågår videre i 2022; "Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis", God start, "Tverrkulturell gruppe" og "Inkluderende barnehage og skole".

For å sikre kompetansen til medarbeidere, har en hevet testkompetansen, deltatt på fagdager med tema; "Skolenærvær" og "Aktiv læring- Spesialpedagogikk og teknologi i et inkluderingsperspektiv – med gaming og mestring som fokus og livsmestring".

Noter til tabeller:

1. Antall henviste saker i barnehage har økt. Det kan skyldes kvalitetsbarnehage og tidlig innsats som gjør at barn lettere fanges opp. Det er flest henviste saker på språk og kommunikasjonsvansker.
2. Antall henviste saker i skole har økt som kan skyldes tidlig innsats og pandemien. Det er flest henviste saker på sosio/emosjonelle vansker.
3. Antall sakkyndige vurderinger barnehage er forholdsvis stabile.
4. Antall sakkyndige vurderinger skole har økt som kan skyldes økt vansker i forbindelse med pandemien.
5. Antall barn i systemet er gått ned som skyldes at saker avsluttes der det ikke har vært bevegelse de siste 6 månedene.
6. Systemsaker er forholdsvis stabile.

Nøkkeltall

Område	Note	2018	2019	2020	2021
Innbyggere og brukere					
Antall henviste saker i barnehage	1	29	32	27	40
Antall henviste saker i skole	2	40	52	31	58
Antall barn med sakkyndig vurdering barnehage	3	25	27	35	29
Antall barn med sakkyndig vurdering skole	4	130	133	128	148
Antall barn i systemet	5	363	445	416	398
Systemsaker	6	19	37	40	36

Årets gladnyhet!

Gjesdal ungdomsskole fornyer uteområdet sitt. Kommunestyrets bevilgning på 2 millioner ble til 4 etter god søknad om tilskudd til Kulturdepartementet. Aktivitetsparken planlegges gjennom bred medvirkning, og vil bli en flott ressurs for skolens elever, og til glede for alle på Ålgård.

Helse og velferd

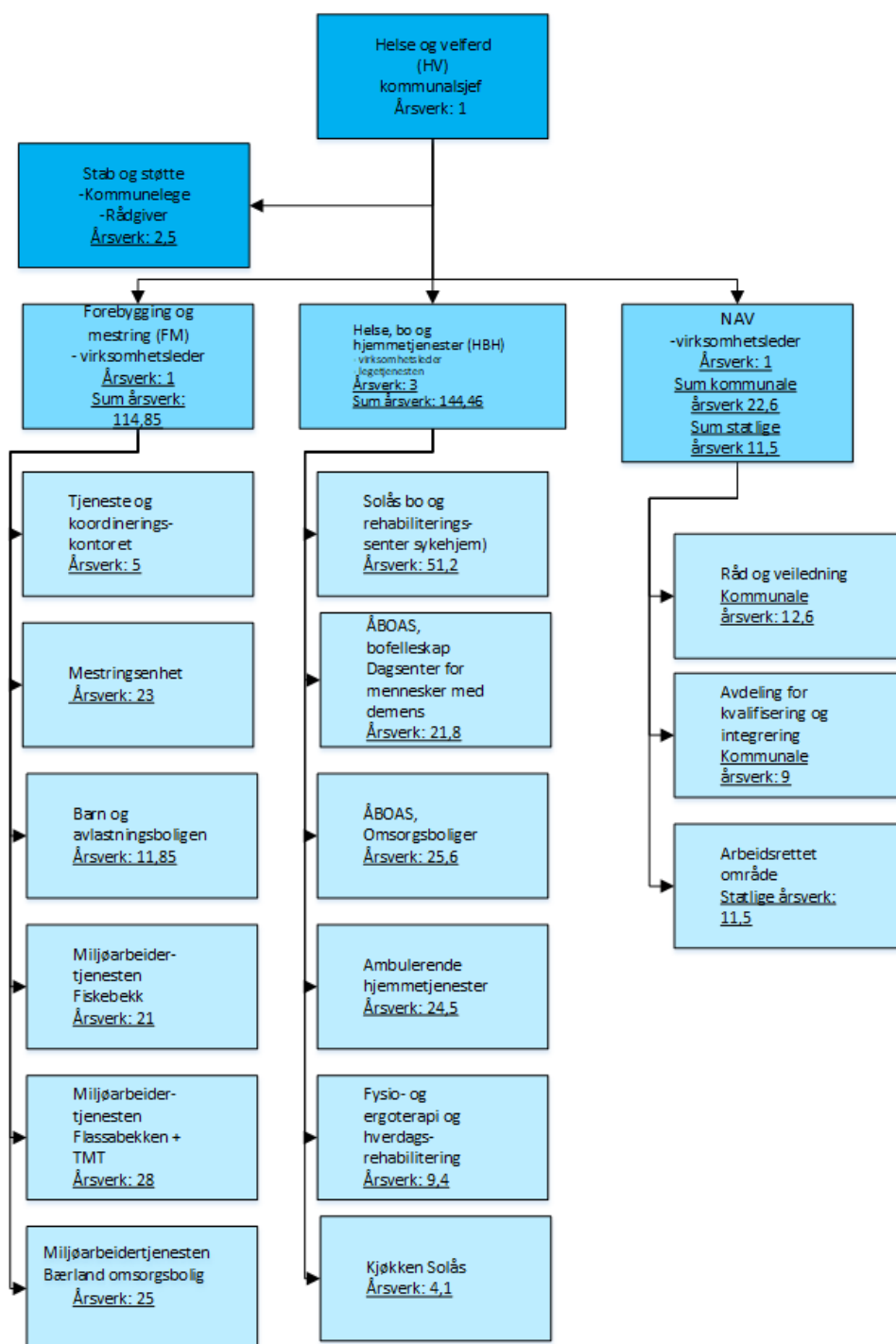
Hovedmål

Tjenesteområdet skal bidra til en bærekraftig utvikling av samfunnet, og gi og videreutvikle tjenester som fremmer livskvalitet og mestring.

Strategier

1. «Hva er viktig for deg?» skal være vår tilnærming i møte med innbyggere
2. Fra symptomfokus til ressursfokus
3. Fra kompenserende tiltak til hjelp til egenmestring
4. Tilrettelegge for inkludering i aktivitet og arbeidsliv
5. Tilrettelegge for selvstendighet og trygghet i egen bolig
6. Tidlig innsats i alt vi gjør
7. Aktiv bruk av velferdsteknologi
8. Videreutvikling av kompetente ledere og medarbeidere
9. Lean og forbedringskultur

Organisering

Viktige vedtak 2021

- Oppstart av lavterskel psykisk helse – tilbud til innbyggere over 18 år der man ikke behøver å få tildelt tjenester gjennom tjeneste- og koordineringskontoret.
- Helårsdrift av Ålreit – arbeid og aktivitet for mennesker med psykisk utviklingshemming.
- Igangsettelse av nærværarbeid sammen med NAV arbeidslivssenter for avdelinger med høyt sykefravær.
- Mestringscenteret og Bo- og hjemmetjenester psykisk helse og rus ble slått sammen til en avdeling – Mestringsenheten.
- Oppstart av arbeidet med rehabiliteringsplan.
- Gjesdal deltar i interkommunalt samarbeid om forskning i helse- og omsorgstjenestene i Sør-Rogaland.

Resultater og drift 2021

Som i 2020 har også 2021 vært preget av korona-pandemien. Pandemien har påvirket både den daglige driften, samt arbeidet med utvikling og omstilling. Pandemien har ført til endringer for aktiviteter, tjenesteytingen og måten vi har samhandlet på. Aktiviteter og gruppetilbud har i store deler av året vært stengt, eller blitt gjennomført med redusert deltakelse for å sikre et forsvarlig smittevern. Dette inkluderer dagsenter for personer med demens, Smiå, mestringskurs innenfor psykisk helse og ulike tiltak i NAV.

Organisering av vaksinasjon mot korona har krevd mye av tjenesteområdet. Gjennom 2021 har de aller fleste innbyggerne i Gjesdal fått tilbud om flere doser med vaksine mot korona. Det ble etter hvert etablert et vaksinesenter i Rettedalen 11. Det har vært en stor jobb knyttet til organisering og gjennomføring av vaksineringsen. Kommunen har fått god bistand fra pensjonister, ansatte i reduserte stillinger og andre som har strukket seg lenger. Videre har det blitt brukt mye ressurser på smittesporing og hurtigtester gjennom 2021. I arbeidet med hurtigtester har både ansatte, frivillighet og Ålreit vært sentrale.

Det har på vært store svingninger i belegg på Solås bo- og rehabiliteringssenter. I noen perioder har det vært mange ledige plasser, mens det i andre perioder har det vært mange som har hatt behov for kortid/rehabiliteringsopphold. Dette har medført at på tross av at en har hatt 88,79 % utnyttelse av kapasiteten, har vi betalt for 29 ekstra døgn på utskrivningsklare pasienter. Kapasiteten på Solås blir også utfordret ved at personer som står på venteliste til bofellesskap opptar korttidsplasser i påvente av plass. Bofellesskap for personer med demens har hatt en jevn økning i pasienter på venteliste. Hukommelsesteamet har fra sommeren 2021 hatt redusert drift. Dagsenter for personer med demens har fra sommeren 2021 vært i drift med 8 plasser. Smittevernet har blitt ivarettatt gjennom å ta større deler av ÅBOAS i bruk.

Beboere i omsorgsboligene har mer alvorlige og komplekse helseutfordringer som krever sykepleiefaglig kompetanse og en til en behandling. Dette har medført et økt behov for økt fagdekning hele døgnet, samt økning i antall personal.

- Mestringscenteret og Bo- og hjemmetjenester psykisk helse og rus har blitt slått sammen til en avdeling. Avdelingen heter Mestringsenheten og inneholder tjenester innenfor psykisk helse og rus til personer over 18 år, samt Smiå.
- Gjennomgående flere krevende brukersaker i miljøtjenesten. Fått god bistand fra spesialisthelsetjenesten og bedriftshelsetjenesten.
- Dagtilbudet SOL har fått ansatt aktivtør. SOL er et dagtilbud for mennesker med psykisk utviklingshemming.
- Barne- og avlastningsboligen har hatt økt pågang. Avdelingen har nå avlastningstilbud 3 helger i måneden.
- Økt pågang på psykiatri-tjenesten. Fagteam psykisk helse har blitt styrket med ett årsverk finansiert av prosjektmidler fra statsforvalteren.
- Avdeling for kvalifisering og integrering (AKI) bosatte 27 flyktninger, de fleste av disse på høsten. Opprinnelig anmodning var 28.
- Andelen med sosialhjelp som hovedinntekt gikk vesentlig ned.

Tidlig innsats – forebygging

- Mestringsenheten har etablert lavterskel psykisk helse. Innbyggere kan få støttesamtaler uten å måtte søke gjennom tjeneste- og koordineringskontoret.

- Systematisk kartlegging av alle barn som vokser opp i familier som mottar sosialhjelp. Kartleggingen skal sikre et ekstra fokus på deres stønadsbehov, så som til fritidsaktiviteter, utstyr, klær osv., samt ved behov sikre riktig hjelp til familien fra NAV eller samarbeidspartnere.
- NAV har mottatt prosjektmidler for forebyggende gjeldsrådgivning. Et viktig tiltak for å unngå at innbyggere med økonomiske utfordringer utvikler gjeldsproblemer.
- Frisklivssentralen startet høsten 2021 Frisk & sterk – et treningstilbud to ganger i uken til de over 60 år.
- Flere avdelinger i tjenesteområdet har gjennomført MNA-ernæringskartlegging. Et viktig tiltak for å fange tidlig opp brukere som er i faresonen for underernæring.
- Gjennomført bruker- og pårørendeskole for mennesker med demens sammen med Klepp, Time og Hå. Gode tilbakemeldinger.

Helhet, tverrfaglig samhandling og samskaping

- Det jobbes aktivt med et tettere og tidligere samarbeid mellom helse og velferd inn mot oppvekst. Dette inkluderer blant annet samarbeid om barn som pårørende og kommunens arbeid innenfor BTI.
- Mandat for koordinerende enhet er ferdigstilt og implementert i praksis.
- Forebyggende gjeldsrådgivning i NAV har samarbeid med banker, skoler, barnevern, familiekontor m.fl. om å fange opp gjeldsproblemer tidlig og gi rådgivning.

Digitalisering og velferdsteknologi

- Høsten 2021 har tjenesteområdet hatt velferdsteknologi-prosjektstilling i 20%. Hovedhensikten har vært å utarbeide en prosjektplan for tjenesteområdet.
- DigiHelse er tatt i bruk i hele tjenesteområdet.
- KS-læring brukes som verktøy for kompetanseheving. Dette har vært et viktig verktøy for kompetanseheving i tjenesteområdet i en tid der fysiske møter og samlinger ikke har kunnet bli gjennomført.
- Tjenesteområdet har gått til anskaffelse av VAR Healthcare – et digitalt verktøy for å sikre kompetanse og kvalitet i de prosedyrene som utføres i tjenesteområdet.
- Medisindispensere brukes i flere avdelinger. Dette gir brukerne en større frihet i hverdagen, og en mer effektiv drift for avdelingene.
- ReMin som brukes til smittesporing er utvidet med egen modul for bistand innenfor vaksinerings.
- Mestringsenheten benytter digitalt selvhjelpsprogram innenfor psykisk helse for å gi mer effektive tjenester.
- Hybrid arbeidshverdag har endret måten å jobbe på i NAV. Verktøyene og arbeidsmetodene har modnet og er bedre tilpasset den enkeltes arbeids- og familiesituasjon.
- Gjesdal har deltatt i interkommunalt velferdsteknologiprojekt sammen med en rekke andre kommuner i Sør-Rogaland.

Kontinuerlig kvalitetsforbedring

- De fleste avdelinger i tjenesteområdet har nå startet med DigiLEAN. Dette er et digitalt verktøy for å få et mer systematisk forbedringsarbeid på den enkelte avdeling.
- Det har gjennom høsten 2021 blitt gjennomført operative møter minst 1 gang pr uke på de ulike ledernivåene. Operative møter sikrer større flyt og koordinering i de ulike sakene tjenesteområdet jobber med.
- For å sikre god kvalitet i saksbehandlingen har det blitt gjennomført internkontroll i saksbehandlingen hos tjeneste- og koordineringskontoret. Et sentralt punkt her var hvorvidt vedtatte tjenestekriterier har blitt iverksatt i saksbehandlingen.
- HBH har i 2021 hatt ernæring som fokusområde. Både som kultur, opplevelse og for å sikre god og riktig ernæring til beboere i institusjon.

Ledelse- og medarbeiderutvikling – lærende organisasjon

- 4 avdelingsledere har fullført Nasjonal helselederutdanning.
- Flere ansatte i Mestringsenheten har i 2021 fullført videreutdanning innen kognitiv terapi.
- Sykefraværet har i 2021 gått opp. Deler av oppgangen kan relateres til pandemien. Mens man tidligere kunne komme på jobb selv om man var syk, har man i løpet av pandemien måttet holde seg hjemme ved lette symptomer. Frykten for å smitte brukere og kolleger har vært til stede i alle deler av tjenesteområdet.

- Bedriftshelsetjenesten og veiledning fra spesialisthelsetjenesten benyttes i flere avdelinger for å få bistand til å håndtere krevende enkeltsaker og å utvikle arbeidsmiljøet.

Noter til tabeller

1. Tett samarbeid med boligkontoret med mål om økt tilrettelegging for at flere kan bli selvstendige i boligmarkedet. Det er størst utfordring med å skaffe boliger til mennesker med helseutfordringer knyttet til rus.
2. BPA registrert under barne- og avlastningsboligen gjelder alle BPA-ordninger uavhengig av alder der det er eksterne som leverer tjenesten.
3. Dette inkluderer tall fra både Ålreit og SOL.
4. Langtidsbrukere innenfor psykisk helse og rus.
5. Lav utnyttelse av ø-hjelpstilbudet. Uklar årsak. Vært tema på møter med fastleger i Gjesdal. Gjesdal disponerer 1,2 seng.
6. Pandemien har medført raskere utskrivelse fra SUS. Dette har påvirket antall utskrivningsklare pasienter i perioden.
7. Det er ventelister til bofelleskap for personer med demens. Det utfordrer oss ekstra med tanke på god gjennomstrømming og flyt mellom hjemmetjenester, heldøgns boliger ÅBOAS og sykehjemmet. Det jobbes godt tverrfaglig for å få til god plassering basert på brukers behov. Brukergruppen tilknyttet demens med utfordrende atferd er økende og ressurskrevende. Vi jobber godt med miljøtiltak for å sikre den individuelle oppfølgingen og har tett samarbeid med spesialisthelsetjenesten. Sykehjemmet har opprettet et kompetanseteam som aktivt jobber for de gode miljøtiltakene.

Nøkkeltall

Område innbyggere og brukere	Note	2018	2019	2020	2021
Fellestjenester Helse og velferd					
Venteliste vanskeligstilte/omsorgsboliger eksklusiv ÅBOAS.	1	7/3	2/2	0/2	0/0
NAV					
Antall mottakere av sosialhjelp totalt		348	311	295	281
Antall deltakere i kvalifiseringsprogram		17	21	22	16
Forebygging og mestring					
Barn og avlastningstjenester					
Støttekontakt/antall timer		38/123	44/144	43/130	46/152
Antall mottakere/timer tildelt omsorgsstønad pr uke		11/91,5	9/88	12/100	15/132
Antall barn som får botilbud/avlastning i institusjon /timer pr uke		11/458	10/442	10/105	11/406
Antall brukere/timer BPA	2	10/519	13/735	14/790	14/451
Miljøtjenesten Flassabekken					
Antall plasser i varig tilrettelagt arbeid (VTA)		13	13	13	13
Antall timer og brukere praktisk bistand		7/3	7/3	7/3	9/4
Antall timer tilsyn og miljøarbeid/personer med utv.h.		662/8	664,4/8	649/7	688/8
Timebaserte miljøtjenester (TMT) timer/brukere.			112/14	129/17	112/25
Miljøtjenesten Fiskebekk					
Antall timer og brukere praktisk bistand		48/14	43/12	49/13	59/14
Timer tildelt dagtilbud/ personer med utv.h	3	335/15	360,05/16	286/13	262/13
Antall timer tilsyn og miljøarbeid/personer med utv.h.		751/31	641/15	636/16	699/15
Miljøtjenesten Bærland					
Antall timer pr uke helsehjelp/antall brukere			2/182	3/483	3/483
Mestringssenteret					
Antall timer pr.uke helsehjelp/antall brukere		84/118	109/117	113/125	100/123
Antall rusavhengige i aktivitet/behandling/antall samlet		31/33/52	42/28/54	38/27/53	28/24/56
Antall rusavhengige under 25 år		12	14	10	9
Små – Antall kurs/unike deltakere		36/95	23/83	13/88	34/80
Bo- og hjemmetjenester psykisk helse og rus					
Antall timer pr.uke helsehjelp/antall brukere	4	187/21	172/28	152/33	116/32

Helse- Bo og Hjemmetjenester					
Fysioterapi/Ergoterapi					
Antall henviste Hverdagsrehabilitering / gjennomførte.		65/58	130/71	121/47	92/48
Antall saker Fysio/ergo og hverdagsrehabilitering		650	640	707	808
Hjemmetjeneste					
Brukere/ timer Hjemmesykepleie		110/386	127/450	121/419	125/468,5
Brukere/ timer Praktisk bistand		60/59	53/58	56/47	43/47
Antall timer/brukere BPA		76/5	104/6	103/4	0
Antall timer/brukere omsorgslønn		32/4	25/3	21/3	12/1
Sykehjem					
Utnyttelse av sykehjemssenger		88 %	90%	79%	89%
Utnyttelse av Ø-hjelps tilbudet	5	70,1 %	81%	45%	37%
Betaling utskrivningsklare pasienter antall døgn	6	297	88	23	63
Antall innvilgede/avslag korttid og rehabiliteringsopphold		127/3	163/4	165/3	173/7
Vedtak innvilget langtidsopphold/avslag fra		14/0	10/0	18/1	15/0
Venteliste langtidsopphold Solås		0	0	0	0
Andel plasser i skjermet enhet for aldersdemente (inkl. ÅBOAS bofelleskap)		23	23	23	23
ÅBOAS omsorgsboliger					
Venteliste omsorgsboliger		3	2	3	0
Antall timer/brukere praktisk bistand		38/14	41/15	42/15	41,7/16
Antall timer/brukere hjemmesykepleie		466/18	481/18	530/17	562/17
ÅBOAS Bofelleskap + dagsenter					
Venteliste langtidsopphold bofelleskap ÅBOAS	7	5	4	7	13
Timer dagtilbud personer med demens		129	150	84	149
ÅBOAS kafé					
Omsetning Kafe		449 099	430 820	169 594	x
Besøkstall pr dag		47	47	Ikke tilgjengelig	Ikke tilgjengelig

Medarbeidere hele tjenesteområdet	Note	2018	2019	2020	2021
Antall stillinger		361	347	351	370
Antall årsverk		268	260	258	285
10-faktor – resultat/svarprosent		x	4,3/75	x	x

Økonomi og prioriteringer	Note	2018	2019	2020	2021
Netto utgifter (i hele 1.000 kr.)		232.252	220.836	222.823	243.262
Mindre forbruk/merforbruk (-)		3.680	4.698	-1 604	3.374
Disponible midler på fond		2.924	6 837	5 233	8.607
Ressurskrevende tjenester		16/56482/26306	17/58 759/28498	19/68978/33446	18/77568/36237
Antall brukere/Nettoutgifter/Tilskudd fra staten					

Måltall

Område innbyggere og brukere	Note	2019	2020	Mål 2021	2021
NAV					
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde		47,6%	43,4%	<47,6%	36,7%
Andel unge (18-24 år) som har mottatt økonomisk sosialhjelp		6,2%	5,3%	<2019	5,3%
Forebygging og mestring					
Rus: antall brukere med tjenester mellom 18 og 24 år		14	10	12	9
Helse bo- og hjemmetjenester					
Antall deltagere Hverdagsrehabilitering		71	62	100	65

Område Medarbeidere hele tjenesteområdet	Note	2019	2020	Mål 2021	2021
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse		75 %	77,4%	78%	76,7%
Andel Heltid		42,4 %	43%	45%	48,6%
Nærvær/sykefravær		92,5/7,5 %	90,2/9,8	94/6	90/10

Ref.gr. er Hå, Time, Klepp, Strand og Eigersund

Årets gladnyhet!

Gjesdal kommune ble årets VAR-kommune i 2021. VAR sikrer at ansatte kan jobbe kunnskapsbasert og gi tjenester på en forsvarlig måte.

Kultur og samfunn

Hovedmål

Gjennom samlet innsats i tjenesteområdet skal vi bidra til god folkehelse for alle, økt attraktivitet for kommunen og styrke barn- og unges muligheter og opplevelse for livsmestring.

Strategier og mål

- Helhetlig samfunns- og arealplanlegging
- Tekniske tjenester av god nok kvalitet
- God nok drift og vedlikehold av anlegg og bygg til lavest mulig kostnad over tid.
- Investeringer levert til rett tid i tråd med Smart Gjesdal og innenfor budsjettammer
- Et godt og variert kultur- og fritidstilbud.
- Saksbehandling som imøtekommer ønsker og behov innenfor gjeldende rammer
- Samarbeid på tvers av avdelinger – utnytte ressurser og utvikle kompetanse

Organisering

Viktige vedtak 2021

- Valgt plassering for den første dagsturhytta, Fisketjørnbu og satt av midler til hytte nummer to.
- Forvaltningsplan for hjortevilt
- Reguleringsplan for Dirdal kyrkje og gravplass
- Planprogram for kommuneplanen

Resultater 2021

- Vi ansatte ny biblioteksjef og ny leder for Frivilligsentralen
- Vi produserte Digg Sommer, et gratis sommerferietilbud for elever fra 4. -10.klasse
- I overkant av 600 publikummere deltok på arrangementet Ålens dag på Veveriet, lørdag 23. oktober, et samarbeid med Arkeologi på nye veier, museer og lag og foreninger.
- Til tross for korona gjennomførte biblioteket 44 lesestunder i barnehagene og 30 skolebesøk
- Kulturavdeling fikk ca. kr. 200.000 i regionale utviklingsmidler til transformasjon uterom Veveriet.
- To ansatte tok eksamen og fikk autorisasjon som eiendomslandmålere, lovkrav fra 2023
- Seks reguleringsplaner lagt ut på høring og offentlig ettersyn, tre endelig vedtatt
- Ny lokal forskrift om minsteareal for jakt etter rådyr, hjort og elg
- Ny lokal forskrift om håndtering av husholdningsavfall
- Ny lokal forskrift om utslipp fra mindre avløpsanlegg
- Behandling av nye byggesaker innen tidsfristene i loven er prioritert på bekostning av tilsyn og ulovlighetsoppfølging i byggesaker.
- På arealbruk gikk en ansatt med merkantile oppgaver av med pensjon. Arbeidsoppgavene ble omfordelt og stillingen gjort om til arealplanlegger.
- Kommunen har fått fordelt 500 000 av politikerne for vedlikehold, samt det er opprettet sak til politikerne for vedlikeholdsetterslep.
- Kommunen ble tildelt kr. 650 000 av fylkesmannen til digitalisering for flomovervåkning, på grunn av billig kjøp av sensorer har vi ikke fått til noe her, men vi jobber med å se på løsninger.
- Automatiserte renovasjonsløsninger i Gjesdal, og omegn gjennom sensorikk.

- VA sanering Staksheio er avsluttet og snart fullført.
- Rehabilitering av Bærland HB01 høydebasseng.
- Høydebasseng HB06 Mulebakken tekkes, og sikres mot inntrengning av fremmedlegeme.
- Utskifting gatelys til ledlys er pågående.
- VA strandveien fullført og sanert.
- Bjørkeveien VA er strømpet og sanert overvannsledning samt asfaltert.
- Brannvann til Kongsgata er fullført.
- Flusheledning/avløpsledning over Figgjo elva er fullført.
- Kommunen fikk tilskudd (5,7 mill.) til vedlikehold og rehabilitering av bygg og anlegg. Det aller meste av de prioriterte tiltakene ble ferdigstilt i 2020.
- Ny tunnel gjennom Husafjell
- Kodlidalen boligfelt innflytting
- Store fremskritt i Kodlidalen boligfelt, masseutskiftning og opparbeidelse av VVA og tomter.
- Gjesdal kirke rehabilitert.
- Oltedal skole rehabilitert.
- Dirdal kirke rehabilitert.
- Mulighetsstudie Rettedalen 7.
- Mulighetsstudie svømmehall.
- Renhold og driften av de kommunale byggene ble tilpasset bruken av byggene og behovet for smittevern under hele pandemien.
- Sykefravær har i minst mulig grad blitt erstattet med vikarer.
- Pandemien og dens utfordringer har bl.a. ført til at vi ikke har klart å følge opp renholdstandarden INSTA 800 i renholdsavdelingen.
- Deler av bygningsvedlikeholdet ble finansiert av koronamidler fra staten.
- Innkjøp sensorer for å få bedre kontroll på inneklima i enkelte bygg, og i tillegg spare kostnader.
- Ledige stillinger; 1 byggdriper og 1 byggforvalter ble ikke besatt.
- Alle aktuelle bygg har blitt kartlagt for asbestforekomster.

Noter til tabeller

1. Samlet for kultur og samfunn økte med ca 15 mill fra 2019 til 2020. Dette skyldes i hovedsak at husleieinntektene ble flyttet til boligkontoret. En del oppgaver ble utsatt i 2020, og stram økonomisk styring førte til et mindreforbruk på 188 000,- for hele tjenesteområdet (selvkostområdene VAR er ikke medtatt).

Nøkkeltall

Område	Note	2018	2019	2020	2021
Innbyggere og brukere					
Km kommunale veier		111	111	113	114
Km gang- og sykkelveier		15	15,5	21	22
Andel av befolkningen tilknyttet kommunal vannforsyning (prosent)		92	92	92	94
Andel av befolkningen som har installert vannmåler (prosent)		32	32	32	33
Andel av befolkningen tilknyttet kommunal avløpstjeneste (prosent)		91	91	91	92
Saksbehandlingstid oppmålingssaker (fradeling av tomt)		52	52	55	40
Arealer kommunale bygg (m²)		72.497	75.041		
Kommunale regulerings-/bebyggelsesplaner		3	1	0	1
Private planer		0	2	3	2
Søknad om dispensasjon fra kommuneplanen fra LNF (mottatt)		20	21	20	27
Klagesaker etter Pbl.		11	4	3	6
Boliger tatt i bruk		30	37	23	44
Antall plasserte bygg		16	46	43	38
Antall meglerpakker solgt		200	188	209	297

Antall søkere om produksjonstilskudd (vinter/sommer)		147	143	138	142
Konsesjonssaker (erwerb av fast eiendom)		2	6	7	14
Antall kulturarr. (gratis/med billettsalg)	1	53/6	/11	21/3*	111*/4
Antall lag som har søkt kulturmidler	2	53	55	47	53
Antall frivillige/faste tilbud Frivilligsentralen		245/27	245/24	226/23	201/23
Bibliotek: Utlån		49.090	44.930	54.021	48.129
Bibliotek: Besøk	3	41.000	Ikke målt	68.966 (hele Veveriet)	20.500

Økonomi	Note	2018	2019	2020	2021
Netto driftsutgifter	4	64.201	65.686	80.648	81.710
Overført til neste år/merforbruk (-)	4	-455	- 3 033	188	2 991
Disponibelt på fond	4	5 262	2 229	2 417	5 408
Samlede VAR-gebyrer målt i prosent av referansekommunene		98,3 %	91,3 %	93,5 %	92,3 %

Medarbeidere	Note	2018	2019	2020	2021
Årsverk		86,3	91,9	89,6	91,9
Sykefravær (prosent)		6,8 %	5,9 %	9,5 %	6,2
Antall ansatte på videreutdanning og kompetanseheving		5	0	0	

Måltall

Område	Note	2019	2020	Mål 2021	2021
Innbyggere og brukere					
Saksbehandlingstid oppmålingssaker (fradeling av tomt)		52	55		40
Saksbehandlingstid byggesaker -søknad om tiltak uten ansvarsrett		12	12		13
Saksbehandlingstid byggesaker -søknad om rammetillatelse		35	28		33
Saksbehandlingstid søknad om godkjenning av plan for nydyrking (høringstid inkludert)		71	126		73
Saksbehandlingstid søknad om bygging av landbruksvei (høringstid inkludert)		73	141		122
Økonomi					
Samlede VAR-gebyrer målt i prosent av referansekommunene		91,3 %	93,5 %		92,3 %
Årsgebyr for vannforsyning i Gjesdal		2.510	2.670	2.670	2.950
Årsgebyr for avløpstjenesten i Gjesdal		3.008	3.175	3.175	3.328
Årsgebyr for renovasjonstjenesten i Gjesdal		2.180	2.400	2.400	2.650
Medarbeidere					
Sykefravær (prosent)		5,9 %	9,5 %	6,0 %	6,2 %

Ref.gr. er Hå, Time, Klepp, Strand og Eigersund.

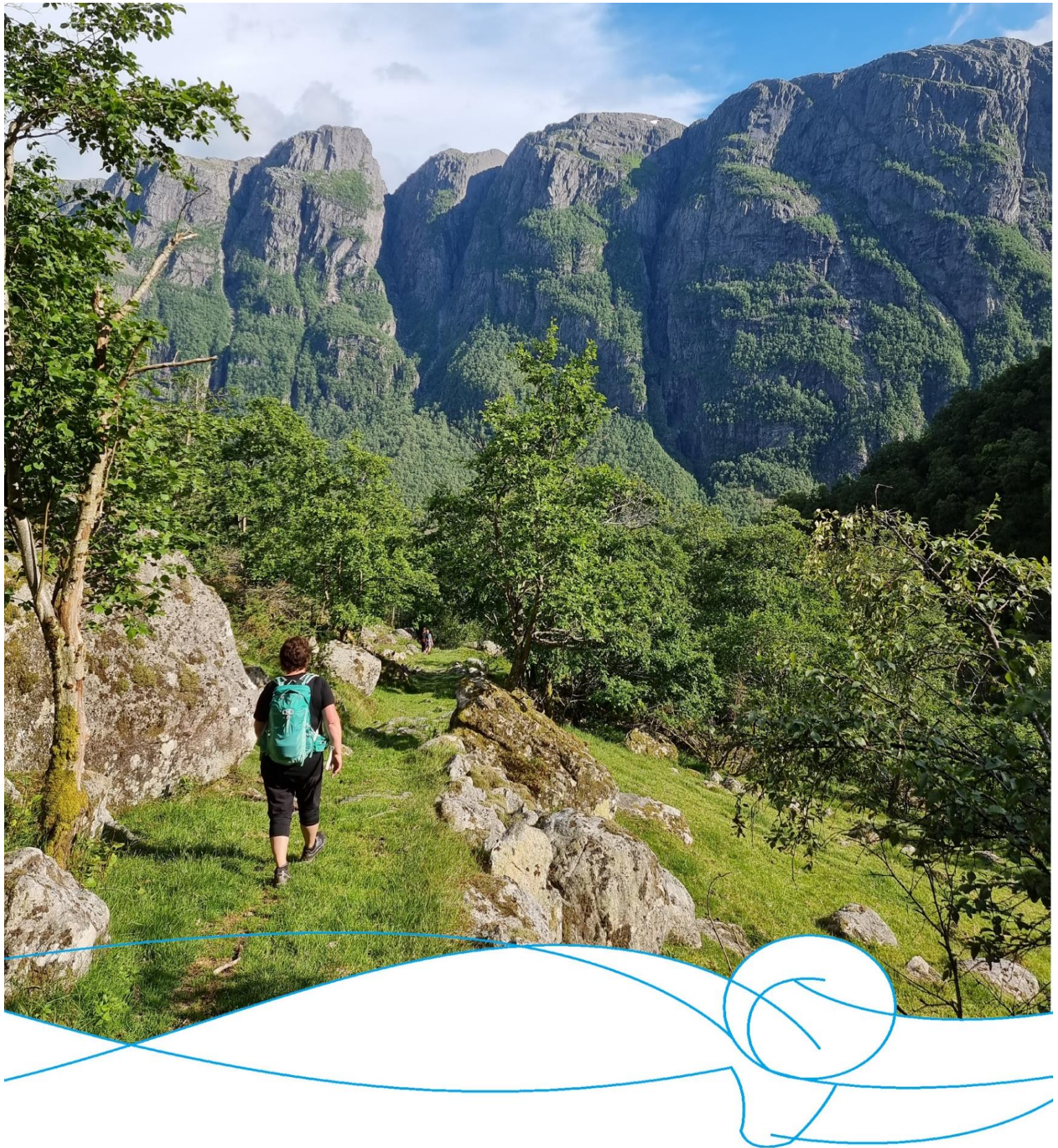
Kommentarer til måltall

- VAR-gebyrene (vann, avløp og renovasjon) er noe lavere enn gjennomsnittet for referansekommunene. Dette skyldes særlig at Strand ligger svært høyt, og at Eigersund har økt gebyrene mye fra 2019 til 2021.
- Økningen i kulturarrangement skyldes Digg Sommer og Digg Høst.

Årets gladnyhet

Dagsturhytta Fisketjørnbu i Madlandsheia ble ferdigstilt.

Del 3 | Regnskap og obligatoriske oppstillinger

Regnskapsprinsipper

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarter, (KRS), utgitt av forening for god kommunal regnskapsskikk, (GKRS).

Regnskapsprinsipper

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise alle økonomiske midler som er tilgjengelige i året, og anvendelsen av disse.

Regnskapet føres etter bruttoprinsippet. Det betyr at det ikke er gjort fradrag i inntekter for tilhørende utgifter og heller ikke fradrag i utgifter for tilhørende inntekter.

Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året, enten de er betalt eller ikke.

For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, er registrert som memoriapost.

I den grad enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp i årsregnskapet.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen er i balanseregnskapet klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er omløpsmidler. Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje er omløpsmidler.

Kommunen følger KRS (F) nr 4 avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skille mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelets kvalitetsnivå utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som betyr høyere standard på bygg og anlegg bokføres i investeringsregnskapet og øker verdien i balansen.

Tilskudd til investeringer føres brutto, og det gjøres således ikke fradrag for disse beløp ved aktivering og avskrivning av anleggsmiddelet.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommunelovens § 50 med unntak av likviditetstrekkrettighet/ likviditetsslån jfr. kl § 50 nr 5. All annen gjeld er kortsiktig gjeld.

Utestående fordringer

Utestående fordringer er bokført til kostpris. Tap på utestående fordringer avskrives gjennom året. Fordringsmassen er gjennomgått og tap er utgiftsført.

Aksjer og andeler

Aksjer og andeler er oppført til anskaffelseskost. Dette gjelder ikke aksjer i Lyse as, som er bokført til andel av aksjekapital i selskapet.

Utlån

Utlån er oppført til anskaffelseskost. Unntak her er lån til Lyse as, som står bokført til kommunens andel av selskapets ansvarlige lån. Ekstraordinære innbetalinger på utlån vedr. startlån blir i tråd med regelverket nedbetalt med tilsvarende beløp.

Anleggsmidler

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter når anleggsmidler er anskaffet / tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Selvkostberegninger

På de områder der selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetalinger beregner kommunen selvkost med hjemmel fastsatt av Kommunal- og

regionaldepartementet 11.desember 2019 med hjemmel i lov 22.juni 2018 nr.83 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 15-1. Selvkostforskriften trådte i kraft 01.01.2020. Det føres fullstendige selvkostregnskap i internregnskapet. Hovedpostene er spesifisert i notene side 60.

For oppmålings- og byggesaksgebyrer er det brukt forenklede selvkostberegninger hvor indirekte kostnader, husleie og kapitalkostnader ikke er beregnet og regnskapsført.

Mva-plikt og mva-kompensasjon

Kommunen følger reglene i mva-loven for de tjenesteområdene som er omfattet av loven. For kommunens øvrige virksomhet krever kommunen mva-kompensasjon. Mottatt kompensasjon for betalt mva er finansiert av kommunen gjennom redusert statstilskudd i inntektssystemet.

Organisering av kommunens virksomhet

Det er to beslutningsnivåer i administrasjonen, kommundirektøren med stabsavdelinger og det utøvende nivået - tjenesteområdene. Organiseringen framgår av årsmeldingen.

Den samlede virksomheten til kommunen er organisert innenfor ordinær organisasjon, med unntak av selskaper som framgår av noteopplysningene for Aksjer og andeler.

Driftsregnskapet 2021

Økonomisk oversikt - drift	Regnskap 2021	Reg. budsjett 2021	Oppr.budsjett 2021	Regnskap 2020	Note
Driftsinntekter					
1 Rammetilskudd	386 177 264	369 600 000	356 100 000	374 695 771	
2 Inntekts- og formuesskatt	371 634 084	353 300 000	350 800 000	324 379 223	
3 Eiendomsskatt	18 832 125	18 400 000	17 000 000	16 851 028	
4 Andre skatteinntekter	1 049 505	1 000 000	1 000 000	1 049 505	
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	31 547 402	21 875 000	19 875 000	27 173 328	
6 Overføringer og tilskudd fra andre	156 812 764	110 690 000	107 379 000	129 061 381	
7 Brukerbetalinger	32 116 761	30 891 000	30 891 000	27 218 647	
8 Salgs- og leieinntekter	79 888 125	77 032 000	76 840 000	74 353 616	
9 Sum driftsinntekter	1 078 058 031	982 788 000	959 885 000	974 782 499	
Driftsutgifter					
10 Lønnsutgifter	532 495 882	529 982 040	514 233 000	510 352 695	
11 Sosiale utgifter	124 430 804	134 484 960	129 132 000	124 114 117	
12 Kjøp av varer og tjenester	240 694 273	215 675 000	217 362 000	213 076 818	
13 Overføringer og tilskudd til andre	64 360 108	52 661 000	52 573 000	76 945 919	
14 Avskrivninger	55 225 855	47 386 000	47 386 000	54 332 300	10
15 Sum driftsutgifter	1 017 206 921	980 189 000	960 686 000	978 821 849	
16 Brutto driftsresultat	60 851 110	2 599 000	-801 000	-4 039 351	
Finansinntekter					
17 Renteinntekter	15 728 367	5 000 000	5 000 000	12 111 460	
18 Utbytter	5 877 900	5 900 000	5 600 000	5 598 000	
19 Gevinster/tap på finans. omløpsmidler	1 026 004	0	0	-13 200	
20 Renteutgifter	16 563 089	14 690 000	14 690 000	18 773 051	
21 Avdrag på lån	38 576 371	33 760 000	33 760 000	34 113 026	10
22 Netto finansutgifter	-32 507 189	-37 550 000	-37 850 000	-35 189 817	
23 Motpost avskrivninger	55 225 855	47 000 000	47 000 000	54 332 300	
24 Netto driftsresultat	83 569 776	12 049 000	8 349 000	15 103 133	
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:					
25 Overføring til investering	0	-8 500 000	-8 500 000	-9 100 000	
26 Netto avsetn. bundne driftsfond	-4 647 649	-297 000	-297 000	-1 586 856	
27 Netto avsetn. disposisjonsfond	-78 922 127	-3 252 000	448 000	-5 041 756	
28 Bruk av tidligere års mindreforbruk	0	0	0	625 479	
28 Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	
29 Sum disponeringer/dekning av netto	-83 569 776	-12 049 000	-8 349 000	-15 103 133	
30 Fremført til inndekning	0	0	0		

Regnskapet er gjort opp i balanse etter at det er avsatt i underkant av 79 mill til disposisjonsfond. Mange avdelinger/tjenester har budsjettet med netto utgifter knyttet til bemanningen (vikarer og refusjoner for vikarer er ikke budsjettet), og det er derfor noe avvik på postene 6 og 10. For budsjettavvik og disposisjoner i forbindelse med årsoppgjør, se side 51.

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap
Bevilgningsoversikt - drift (regnskap)	2021	2021	2021	2020
1 Rammetilskudd	386 177 264	369 600 000	356 100 000	374 695 771
2 Inntekts- og formueskatt	371 634 084	353 300 000	350 800 000	324 379 223
3 Eiendomsskatt	18 832 125	18 400 000	17 000 000	16 851 028
4 Andre generelle driftsinntekter	32 596 907	22 875 000	20 875 000	28 222 833
5 Sum generelle driftsinntekter	809 240 381	764 175 000	744 775 000	744 148 855
6 Sum bevilgninger drift, netto	693 163 416	714 190 000	698 190 000	693 855 905
7 Avskrivninger	55 225 855	47 386 000	47 386 000	54 332 300
8 Sum netto driftsutgifter	748 389 271	761 576 000	745 576 000	748 188 205
9 Brutto driftsresultat	60 851 110	2 599 000	-801 000	-4 039 351
10 Renteinntekter	15 728 367	5 000 000	5 000 000	12 111 460
11 Utbytter	5 877 900	5 900 000	5 600 000	5 598 000
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmi	1 026 004	0	0	-13 200
13 Renteutgifter	16 563 089	14 690 000	14 690 000	18 773 051
14 Avdrag på lån	38 576 371	33 760 000	33 760 000	34 113 026
15 Netto finansutgifter	-32 507 189	-37 550 000	-37 850 000	-35 189 817
16 Motpost avskrivninger	55 225 855	47 000 000	47 000 000	54 332 300
17 Netto driftsresultat	83 569 776	12 049 000	8 349 000	15 103 133
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
18 Overføring til investering	0	-8 500 000	-8 500 000	-9 100 000
19 Netto avsetn. til/bruk av bundne fond	-4 647 649	-297 000	-297 000	-1 586 856
20 Netto avsetn. til/bruk av disp.fond	-78 922 127	-3 252 000	448 000	-4 416 277
21 Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0
22 Sum disp./dekning av netto dr. res	-83 569 776	-12 049 000	-8 349 000	-15 103 133
23 Fremført til inndecking i senere år	0	0	0	

Bevilgningsoversikt drift - intern fordeling	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett
tjenesteområdene og fellesposter	2021	2021	2021
6 Sum bevilgninger drift, netto	693 163 416	714 190 000	698 190 000
Alle fellesposter - ikke fordelt tjenesteområdene	-20 421 580	-324 000	11 040 000
Fellestjenester	22 634 000	22 634 000	21 825 000
Oppvekst	354 107 500	354 107 500	341 417 000
Kultur og samfunn	81 710 500	81 710 500	80 677 000
Helse og velferd	243 262 000	243 262 000	230 431 000
Tilskudd idrettsmål - ÅFK, Dirdalhallen og Ålgårdhallen	3 349 131	4 000 000	4 000 000
Kirkelig fellesråd	8 521 865	8 800 000	8 800 000
Totalt fordelt	693 163 416	714 190 000	698 190 000

For avvik mellom budsjettert bevilgning pr tjenesteområde og endelig resultat, se tall og beskrivelse under hvert tjenesteområde i årsmeldingsdelen s 18-42.

Avvik under «alle fellesposter – ikke fordelt tjenesteområdene», handler om i hovedsak om forholdet mellom pensjonskostnader og innbetaling av pensjonspremier (premieavvik) og ekstra inntekter fra konsesjonskraft.

Investeringsregnskapet 2021

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap
Bevilgningsoversikt - invest. (regnskap)	2021	2021	2021	2020
1 Investeringer i varige driftsmidler	82 969 779	86 500 000	86 500 000	113 938 039
2 Tilskudd til andres investeringer	13 427 817	0	0	2 377 326
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskap	1 516 426	1 800 000	1 800 000	1 680 351
4 Utlån av egne midler	0	0	0	3 700 000
5 Avdrag på lån	0	0	0	0
6 Sum investeringsutgifter	97 914 022	88 300 000	88 300 000	121 695 716
7 Kompensasjon for merverdiavgift	9 682 695	9 680 000	9 680 000	17 005 024
8 Tilskudd fra andre	19 693 478	1 620 000	1 620 000	4 738 090
9 Salg av varige driftsmidler	28 502 312	13 500 000	13 500 000	15 034 414
10 Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0
11 Utdeling fra selskaper	0	0	0	0
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	933 000	1 000 000	1 000 000	933 000
13 Bruk av lån	39 107 900	54 000 000	54 000 000	64 000 000
14 Sum investeringsinntekter	97 919 385	79 800 000	79 800 000	101 710 528
15 Videreutlån	43 045 844	50 000 000	50 000 000	34 458 187
16 Bruk av lån til videreutlån	43 045 844	50 000 000	50 000 000	34 456 857
17 Avdrag på lån til videreutlån	14 436 265	12 000 000	12 000 000	11 675 467
18 Mottatte avdrag på videreutlån	14 430 902	12 000 000	12 000 000	13 492 712
19 Netto utgifter videreutlån	5 363	0	0	-1 815 915
20 Overføring fra drift	0	8 500 000	8 500 000	9 100 000
21 Netto avsetn. til/bruk av bundne inv.fond	0	0	0	0
22 Netto avsetn. til/bruk av ubundet inv.fond	8 729 273	9 000 000	0	340 000
23 Dekning av tidligere års udekket beløp	-8 729 273	-9 000 000	0	0
24 Sum overf. fra drift og netto avsetn.	0	8 500 000	8 500 000	9 440 000
25 Fremført til inndecking i senere år	0	0	0	8 729 273

Kommentarer til bevilgningsoversikt investeringer

Det ble investert for over 3,5 mill mindre enn budsjettet. Enkelte salgsinntekter var ikke budsjettet, dette gjelder i hovedsak salg av delfelt i Kodlidalen. Av låneopptaket til investeringer på 54 mill, ble 39 mill bokført som bruk av lån, mens de resterende 15 mill står som ubrukte lånemidler.

Tilskudd til andres investering (2) og tilskudd fra andre (8) handler om bygging av infrastruktur i boligfelt øverst i Solbakkane (Ålgård), og dette var ikke budsjettet.

Det ble tatt opp 50 mill i startlån for videre utlån, og ca 43 mill ble utbetalt til innbyggere som fikk innvilget startlån. Flere fikk også innvilget lån, men pr 31.12.2021 var disse ikke utbetalt.

Det vises videre til ytterligere kommentarer til budsjettavvik på side 51.

Bevilgningsoversikt investeringer - fordelt pr investeringsprosjekt	Regnskap 2021	Reg. budsjett 2021	Oppr.budsjett 2021
Sum poster 1-4 i bevilgningsoversikt	97 914 022	88 300 000	88 300 000
Fordelt på følgende prosjekter:			
Investering i varige driftsmidler (1)			
Påkostninger universell utforming	44 571	400 000	400 000
Kapasitetsutvidelse og sikkerhet IKT	794 612	1 750 000	1 750 000
IKT i skolene	1 333 494	2 200 000	1 500 000
Ladestasjoner og EL-biler	1 976 305	1 600 000	300 000
Digitaliseringsprosjekter	329 380	500 000	500 000
Riving gammelt klubbhus ÅFK	0	600 000	600 000
Utkjøp biler Helse og velferd	1 928 744	0	0
Lys Dirdal og Oltedal	342 939	0	0
Dagsturhytte	1 596 735	300 000	300 000
Ålgård skole	66 000	100 000	100 000
Oltedal skole	103 608	0	0
Mulighetsstudie svømmehall	735 692	300 000	300 000
Gjesdal ungdomsskole - diverse tiltak	212 056	300 000	300 000
Solås skole - utvidelse og ombygging	998 655	800 000	200 000
Kjøp av kommunale boliger	14 408 390	11 000 000	6 000 000
Boliger Ålgård sentrum - samarbeid med private	0	3 000 000	10 000 000
Ålgård Bo- og aktivitetssenter - utvidelse	636 706	0	0
Omsorgsboliger Bærland	38 090	0	0
IKT og velferdsteknologi Helse og velferd	0	1 500 000	1 500 000
Sykkelparkering sentrum og gammel brannstasjon	90 715	0	0
Påkostninger uteområder - skoler og barnehager	0	2 000 000	2 000 000
Automatisering og digitalisering bygg og uteområder	1 146 857	1 200 000	1 200 000
Containere - nedgravde	254 250	250 000	250 000
Damsikkerhet Flassavatn - Stemmen	244 698	100 000	100 000
Spillvannsledning under E39 - ved Kongeparken	0	2 100 000	2 100 000
Nytt ventilkammer Bærlandsnuten	301 636	300 000	300 000
Omlegging trykksoner Ålgård sentrum	183 075	500 000	500 000
Oppgradering veier og bruer	178 270	0	0
Tilstandskartlegging kommunale bygg	254 741	200 000	200 000
Nye biler - teknisk drift	800 000	800 000	800 000
Trafikksikkerhetsplan - mindre tiltak	174 461	500 000	500 000
Adkomstvei Kodlidalen og tunnel	21 835 971	20 000 000	20 000 000
Gravemaskin 10t	1 996 000	2 000 000	2 000 000
Sanering og ombygging avløpsstasjon Fiskebekk	1 142 610	3 000 000	3 000 000
Kodlidalen boligfelt	18 722 576	16 000 000	16 000 000
Omlegging vannledning Bethelvieien	0	300 000	300 000
Veveriet - inventar og utstyr	299 806	250 000	250 000
Oltedal kirke	14 500	0	0

Bevilgningsoversikt investeringer - fordelt pr invest prosjekt - fortsettelse	Regnskap 2021	Reg. budsjett 2021	Oppr.budsjett 2021
Gjesdal kirke - påkostninger	161 794	0	0
Dirdal kirkegård inkl parkeringsplass	695 276	200 000	200 000
Utskifting VA-anlegg Strandveien	1 568 566	500 000	0
Utstyr beredskapsplan	413 255	400 000	400 000
Vannforsyning ny brannstasjon Kongsgata	1 223 395	4 500 000	4 500 000
Rassikringstiltak	80 239	200 000	200 000
Sanering overvannsledning Opstad	96 108	1 000 000	1 000 000
Krambugata - sanering VA	2 484 251	2 500 000	2 500 000
Prosjektering sanering Fotlandsveien	0	400 000	400 000
Taljefornyng VA stasjoner	156 705	500 000	800 000
Ny kloakkpumpe - prosjektering og kjøp	0	0	200 000
Radio over Mobilnett	0	800 000	800 000
Ålgård kraftstasjon - påkostninger	34 150	0	0
Brannforebyggende tiltak	331 166	450 000	450 000
Ny flerbrukshall Oltedal	0	-100 000	0
Utvidelse parkering Limagarden	279 329	0	0
Fotballhall Gjesdal Idrettspark - ÅFK	167 263	0	0
Toaletter Dirdal havn og Fraåfjord kai	1 130 632	1 300 000	1 300 000
Kunstgras Dirdal fotballbane	0	0	500 000
VVA anlegg overført + diverse fordelte kostnader	961 507	0	0
Sum investeringer varige driftsmidler (1)	82 969 779	86 500 000	86 500 000
Tilskudd til andres investeringer (2)			
Justeringsretter i forbindelse med overføring av VVA anle	13 427 817		
Sum tilskudd til andres investeringer (2)	13 427 817	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i andre selskaper (3)			
Lysefjorden utvikling AS			
KLP - egenkapitalinnskudd 2020	1 516 426	1 800 000	1 800 000
Sum invest. i aksjer og andeler i andre selskaper (3)	1 516 426	1 800 000	1 800 000
Utlån av egne midler (4)			
Sum utlån av egne midler (4)	0	0	0

Kommentarer til prosjektoversikten.

Samlet fremdrift i investeringsprogrammet i hovedsak i tråd med bevilgningen for 2021. Prosjekter med noe merforbruk dekkes inn av prosjekter med underforbruk. Justeringsretter i forbindelse med overføringer av VVA anlegg var ikke budsjettet.

Hovedoversikt balanse – eiendeler 2021

Oversikt - balanse	Regnskap	Regnskap	Note
EIENDELER	2021	2020	
A. Anleggsmidler	2 616 698 494	2 582 991 539	
I. Varige driftsmidler	1 467 527 308	1 456 440 482	4 og 10
1. Faste eiendommer og anlegg	1 437 692 876	1 428 462 475	
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	29 834 431	27 978 007	
II. Finansielle anleggsmidler	236 254 734	207 216 162	
1. Aksjer og andeler	47 046 764	45 530 338	5
2. Obligasjoner	0	0	
3. Utlån	189 207 970	161 685 824	6
III. Immaterielle eiendeler	0	0	
IV. Pensjonsmidler	912 916 452	919 334 895	11
B. Omløpsmidler	430 275 395	291 784 856	1
I. Bankinnskudd og kontanter	223 129 009	105 476 411	7
II. Finansielle omløpsmidler	87 094 729	96 527 871	7
1. Aksjer og andeler	10 128 679	17 544 474	7
2. Obligasjoner	76 966 050	78 983 397	7
3. Sertifikater	0	0	
4. Derivater	0	0	
III. Kortsiktige fordringer	120 051 657	89 780 574	
1. Kundefordringer	94 063 480	80 784 293	
2. Andre kortsiktige fordringer	0	0	
3. Premieavvik	25 988 177	8 996 281	11
Sum eiendeler	3 046 973 889	2 874 776 395	

Kommentarer til hovedposter i balansen

Anleggs og omløpsmidler

Samlede anleggsmidler har økt med ca 34 mill. Faste eiendommer har kun økt med 9 mill, mens pensjonsmidler er redusert med i overkant av 6 mill. Utlån har økt med ca 27,5 mill, i hovedsak gjennom økning i startlån, og finansielle anleggsmidler utgjør hoveddelen av samlet økning i anleggsmidler.

Sum omløpsmidler har økt betydelig, med til sammen 138,5 mill. Bankinnskudd og kontanter har økt med 118 mill, finansielle omløpsmidler er redusert med 9,5 mill. Kortsiktige fordringer har økt med ca 30 mill.

Egenkapital og gjeld

Egenkapitalen er styrket med i overkant av 108 mill, og kapitalkonto har økt med ca 25 mill. Disposisjonsfondet er styrket med 79 mill. Langsiktig gjeld ekskl. pensjonsforpliktelse økte med ca 50 mill, hvorav en betydelig del gjelder lån til videreutlån. Ubrukte lånemidler er startlån og lån til investeringer som pr 31.12.2021 ikke var utbetalt/utført.

Hovedoversikt balanse – egenkapital og gjeld

EGENKAPITAL OG GJELD			
C. Egenkapital	926 978 481	818 607 754	Note
I. Egenkapital drift	194 379 099	110 809 323	
1. Disposisjonsfond	174 805 528	95 883 401	
2. Bundne driftsfond	19 573 571	14 925 922	13
3. Merforbruk i driftsregnskapet	0	0	
4. Mindreforbruk i driftsregnskapet	0	0	
II. Egenkapital investering	50 023 593	50 023 593	
1. Ubundet investeringsfond	49 819 408	58 548 681	
2. Bundne investeringsfond	204 185	204 185	13
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet	0	-8 729 273	
III. Annen egenkapital	682 575 789	657 774 838	
1. Kapitalkonto	683 055 023	658 254 072	2
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskap	-479 234	-479 234	
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskap	0	0	
D. Langsiktig gjeld	1 971 690 822	1 940 938 563	
I. Lån	1 085 148 652	1 034 161 288	
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	795 148 652	844 161 288	9
2. Obligasjonslån	0	0	
3. Sertifikatlån	290 000 000	190 000 000	9
II. Pensjonsforpliktelse	886 542 170	906 777 275	11
E. Kortsiktig gjeld	148 304 586	115 230 079	1
I. Kortsiktig gjeld	148 304 586	115 230 079	1
1. Leverandørgjeld	36 231 650	15 602 270	
2. Likviditetslån	0	0	
3. Derivater	0	0	
4. Annen kortsiktig gjeld	112 072 936	99 627 809	
5. Premieavik	0	0	
Sum egenkapital og gjeld	3 046 973 889	2 874 776 396	
F. Memoriakonti	0	0	
I. Ubrukte lånemidler	38 047 174	16 200 918	
II. Andre memoriakonti	1 587 186	2 783 107	
III. Motkonto for memoriakontiene	-39 634 360	-18 984 024	

Samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner (§ 5-9)	Regnskap 2021	Note
Driftsregnskap		
1. Netto driftsresultat	- 83 569 775,85	
2. Avsetninger til bundne driftsfond	7 828 379,56	
3. Bruk av bundne driftsfond	- 3 180 730,47	
4. Overføringer til investering i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	8 500 000,00	
5. Avsetninger til disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	32 466 296,86	
8. Årets budsjettavvik (mer-eller mindreforbruk)	- 37 955 829,90	
9. Strykning av overføring til investering	- 8 500 000,00	
13. Mer- eller mindreforbruk etter strykning	- 46 455 829,90	
17. Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond	46 455 829,90	
Investeringsregnskap		
1. Sum utgifter og inntekter eksklusive bruk av lån	82 153 743,99	
4. Budsjettert bruk av lån	- 104 000 000,00	
5. Overføring fra drift i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	- 8 500 000,00	
7. Bruk av ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	- 8 729 272,99	
8. Dekning av tidligere års udekket beløp	8 729 272,99	
9. Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)	- 30 346 256,01	
11. Strykning av bruk av lån	21 846 256,01	
12. Strykning av overføring fra drift	8 500 000,00	

Kommentarer til budsjettavvik 2021

Driftsregnskapet

Det ble budsjettert med et samlet driftsresultat på 12 mill, mens endelig regnskap endte på 83,6 mill for 2021. Det ble ut fra dette avsatt 78,9 mill til disposisjonsfond, mens det var budsjettert med en avsetning på 3,3 mill. Hovedårsaken til dette er knyttet til merinntekter gjennom ekstra skatt og rammetilskudd, ekstra kraftinntekter, ekstra avkastning på plasseringene i finansmarkedet og betydelig høyere premieavvik (pensjon) enn året før. Kostnadene ble i stor grad slik som budsjettert. Tjenesteområdene gikk samlet sett med et mindreforbruk på i underkant av 9 mill. Det ble gitt ekstra bevilgninger i løpet av året knyttet til pandemien, men særlig mot slutten av året var det krevende å få tak i tilstrekkelig personell til enkelte av tjenestene. Restmidlene er avsatt til de respektive overskuddsfondene i tråd med tidligere års praksis.

Investeringsregnskapet

Samlet budsjettavvik før strykninger var på 30,3 mill, udisponert i 2021. Som konsekvens er 21,8 mill knyttet til regnskapet strøket, i tillegg til 8,5 mill som var budsjettert overført fra drift. Det er i hovedsak salg av eiendom som førte til at en betydelig sum ble stående som udisponert i årsoppgjøret.

Enkelte prosjekter hadde i 2021 et underforbruk, og restmidler fra disse ble brukt til å dekke opp enkelte andre prosjekter med overforbruk. Bygging av infrastruktur i boligfeltet i Kodlidalen, samt ferdigstillelse av tunnell frem til boligfelt/idrettspark fikk et merforbruk på til sammen 4,5 mill. Dette ble dekket av tilskuddsmidler for trafikkisikring og salg om tomter/delfelt i Kodlidalen.

Obligatoriske noteoppstillinger

Note 1 Endring i arbeidskapital			
Balanseregnskapet :	31.12.2021	01.01.2021	Endring
2.1 Omløpsmidler	430 275 395	291 784 856	138 490 539
2.3 Kortsiktig gjeld	148 304 586	115 230 079	33 074 507
Arbeidskapital	281 970 809	176 554 777	105 416 032

Drifts- og investeringsregnskapet :	Beløp
Driftsregnskapet	
Sum driftsinntekter	1 078 058 031
Sum driftsutgifter	-961 981 066
Netto finansutgifter	-32 507 189
Netto driftsresultat	83 569 776
Investeringsregnskapet	
Sum investeringsutgifter	-96 397 596
Sum investeringsinntekter	57 878 486
Netto utgifter videreutlån	38 519 110
Netto utgifter i investeringsregnskapet	0
Netto tilgang/bruk i drifts- og investeringsregnskapet	83 569 776
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)	21 846 256
Endring i regnskapsprinsipp ført direkte mot egenkapital	0
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	105 416 032
Differanse (forklares nedenfor)	0

Note 2 Kapitalkonto	
Saldo 01.01.	kr 658 254 072
<i>Økning av kapitalkonto (kreditposterings)</i>	
Aktivering av fast eiendom og anlegg	kr 69 253 225
Reversert nedskrivning av fast eiendom og anlegg	kr -
Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	kr 8 813 360
Kjøp av aksjer og andeler	kr 1 516 426
Reversert nedskrivning av aksjer og andeler	kr -
Utlån	kr 43 061 844
Aktivert egenkapitalinnskudd pensjonskasse	kr -
Avdrag på eksterne lån	kr 53 012 636
Økning pensjonsmidler	kr -
Reduksjon pensjonsforpliktelser	kr 20 235 105
<i>Reduksjon av kapitalkonto (debitposterings)</i>	
Avgang fast eiendom og anlegg	kr 11 753 904
Av- og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	kr 48 268 919
Avgang utstyr, maskiner og transportmidler	kr -
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	kr 6 956 936
Avgang aksjer og andeler	kr -
Nedskrivning av aksjer og andeler	kr -
Avdrag på utlån	kr 15 539 699
Avskrivning utlån	kr -
Reduksjon egenkapitalinnskudd pensjonskasse	kr -
Bruk av midler fra eksterne lån	kr 82 153 744
Reduksjon pensjonsmidler	kr 6 418 443
Økning pensjonsforpliktelser	kr -
Urealisert kurstap utenlandslån	kr -
Saldo 31.12.	kr 683 055 023

Note 4 Varige driftsmidler

	Utnyttbar levetid, inntil	Bokført verdi pr 1.1.2021	Årets tilgang	Årets avgang	Årets avskrivninger	Bokført verdi pr. 31.12.2021
IT-utstyr, kontor-maskiner	5 år	8 286 514	2 457 486	0	-2 988 745	7 755 255
Transportmidler	10 år	14 959 851	4 705 048	0	-2 794 227	16 870 672
Maskiner og verktøy	10 år	358 300	0	0	-48 585	309 715
Inventar og verktøy	10 år	4 373 339	1 650 826	0	-1 125 379	4 898 786
Tekniske Anlegg	10 år -20 år	4 462 870	2 030 150	0	-1 548 299	4 944 721
P-plasser, trafikklys	20 år	648 482	0	0	-91 272	557 210
Brannbiler	20 år	77 210	0	0	0	77 210
Boliger	40 år	116 462 108	14 408 390	-1 393 225	-3 967 595	125 509 678
Skoler	40 år	458 095 375	2 370 752	0	-17 279 903	443 186 224
Veger, ledningsn	40 år	594 391 619	47 496 859	-10 360 679	-16 689 865	614 837 934
Forretningsbygg, lagerb	50 år	71 381 475	375 736	0	-2 235 329	69 521 882
Aldershjem, instit	50 år	153 449 245	2 571 337	0	-4 607 688	151 412 894
Brannstasjoner	50 år	19 054 723	0	0	-424 372	18 630 351
Selvkost VAR-sektor	30 år	10 439 367	0	0	-1 424 596	9 014 771
Sum		1 456 440 479	78 066 585	-11 753 904	-55 225 855	1 467 527 304

Note 5 Aksjer og andeler i varig eie

Selskapets navn	Hen- visning balansen	Eierandel i selskapet	Eventuell markeds- verdi	Balanseført verdi 31.12.2021	Balanseført verdi 01.01.2021
Allservice AS		0 %	kr -	kr 15 000	kr 15 000
Veveriet AS		25 %		kr 128 750	kr 128 750
Lyse Energi AS		0,93 %		kr 9 416 000	kr 9 416 000
Pro Service		16,67 %		kr 850 000	kr 850 000
Ryfylkeforbindelsen AS		12,50 %		kr 30 000	kr 30 000
Egenkapitalinnskudd KLP fellesordningen				kr 17 012 266	kr 15 495 840
Egenkapitalinnskudd KLP sykepleierne		Andel ansatte		kr 4 372 708	kr 4 372 708
Kapitalinnskudd Rogaland revisjon IKS		Andel folketall		kr 101 500	kr 101 500
Kapitalinnskudd brannvesenet Sør-Rogaland IKS		3,74 %		kr 116 820	kr 116 820
Kapitalinnskudd IVAR IKS		3,46 %		kr 14 970 720	kr 14 970 720
Kulinarisk institutt AS				kr 17 000	kr 17 000
Lysefjorden Utvikling AS				kr 16 000	kr 16 000
Sum			kr -	kr 47 046 764	kr 45 530 338

Note 6 Utlån					
Utlånt til	Utestående 31.12.	Utestående 01.01.	Tap på hovedstol	Tap på løpte renter mv.	Samlet tap
Utlån finansiert med innlån					
Boligsosiale formål (startlån)	kr 137 781 430	kr 107 718 208	kr -	kr -	kr -
Lån Ålgård Kirke	kr 31 862 040	kr 33 310 320	kr -	kr -	kr -
	kr -	kr -	kr -	kr -	kr -
Sum lånefinansierte utlån	kr 169 643 470	kr 141 028 528	kr -	kr -	kr -
Utlån finansiert med egne midler					
Ansvarlig lån Lyse	kr 15 861 000	kr 16 794 000	kr -	kr -	kr -
Veveriet AS	kr 3 700 000	kr 3 700 000	kr -	kr -	kr -
Sosiallån	kr 3 500	kr 163 297	kr -	kr -	kr -
	kr -	kr -	kr -	kr -	kr -
	kr -	kr -	kr -	kr -	kr -
Sum egenfinansierte utlån	kr 19 564 500	kr 20 657 297	kr -	kr -	kr -
Sum	kr 189 207 970	kr 161 685 825	kr -	kr -	kr -

Note 7 Markedsbaserte finansielle omløpsmidler og derivater

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Aktivklasse	Finansforvaltnings- reglement	Anskaffelses- kost	Balanseført verdi 31.12.	Balanseført verdi 01.01.	Resultatført verdiendring
Rentepapirer	Kap 3, 4 og 5	59 000 000	67 554 743	52 703 205	4 842 674
Aksjefond	Kap 3, 4 og 5	7 000 000	10 128 679	8 308 874	1 819 805
Obligasjoner					0
- bankobligasjoner	Kap 3, 4 og 5	12 000 000	12 255 300	12 275 100	-19 800
- industriobligasjoner	Kap 3, 4 og 5	66 189 179	64 710 750	59 630 550	1 142 100
		144 189 179	154 649 472	132 917 729	7 784 779

Note 8 Rentesikring

Renteutgiftene på kommunens lånegjeld sikres i samsvar med gjeldende reglement for finans- og gjeldsforvaltningen.

Rentebytteavtaler

Swap nr	Lån	Volum (mill.)	Løper fra dato	Løper til dato	Betaler	Mottar	Formål med sikringen	Finans- reglementet
1	1	70	jan. 14	jan. 22	3,36 %	3M nibor	Kontanstrømsikring	kap 2 og 6
2	2	100	feb. 19	feb. 24	1,87 %	3M nibor	Kontanstrømsikring	kap 2 og 6
3	3	100	mar. 20	mar. 25	1,30 %	3M nibor	Kontanstrømsikring	kap 2 og 6

Note 9 Langsiktig gjeld

Lånesaldo 31.12.2021	Kommune- kassen	Konsolidert årsregnskap	Gj.snittlig løpetid (år)	Gj.snittlig rente
Lån til egne investeringer	896 388 379	0	0	0
Lån til andres investeringer	31 862 040	0	0	0
Lån til innfrielse av kausjoner	0	0	0	0
Lån til videreutlån	156 898 233	0	0	0
Sum bokført langsiktig gjeld	1 085 148 652	0		
<i>Herav finansielle leieavtaler</i>	<i>0</i>	<i>0</i>		
Lån som forfaller i 2022	290 000 000	0		
Herav lån som må refinansieres	0	0		

Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelser	Langs.gjeld 31.12.2021	Gj.sn. rente
Langsiktig gjeld med fast rente :	270 000 000	2,02 %
Langsiktig gjeld med flytende rente :	815 148 652	1,26 %

Note 10 Avdrag på lån

Avdrag på lån til investeringer i varige driftsmidler

Kommunen skal betale årlige avdrag som samlet skal være minst lik størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivninger i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivbare anleggsmidler.

Beregningen gjøres ved hjelp av følgende formel:

$$\frac{\text{Sum årets avskrivninger} \times \text{Lånegjeld pr. 1/1 i regnskapsåret}}{\text{Bokførte avskrivbare anleggsmidler pr. 1/1 i regnskapsåret}} = \text{Minimumsavdrag}$$

Forholdet mellom betalte avdrag om minimumsavdrag	2021	2020
Sum avskrivninger i året	55 225 855,00	54 332 300,00
Sum lånegjeld pr 1.1.	914 275 070,00	885 836 376,00
Avskrivbare anleggsmidler pr. 1.1	1 456 440 482,02	1 417 848 401,96
Beregnet minimumsavdrag	34 667 824,10	33 945 468,12
Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet	38 576 371,00	34 113 026,00
Awik	-3 908 546,90	-167 557,88

Ved eventuell endring i beregningsmetoden for minimumsavdrag fra 2019 til 2020, skal virkningen av dette opplyses.

Avdrag på lån til videre utlån og forskotteringer

Mottatte avdrag på videreutlån og refusjoner av gitte forskotteringer finansiert med lån kan bare finansiere avdrag på lån eller nye utlån, jf KL 14-17, 2. ledd. Dersom slike mottatte avdrag benyttes til å betale avdrag på lån etter KL § 14-15 første og andre ledd og § 14-16, skal dette ikke redusere minimumsavdraget, jf KL § 14-18 tredje ledd.

	2021	2020
Mottatte avdrag på startlån og lån til Fellesrådet	14 430 901,78	0
Utgiftsførte avdrag i investeringsregnskapet	14 436 265,00	0
Avsetning til/bruk av avdragsfond	0	0
Saldo avdragsfond 31.12.	0	0

Note 11 Pensjonsforpliktelser

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

	2021	2020
Innestående på premiefond 01.01.	26 008 354	24 305 982
Tilført premiefondet i løpet av året	60 613 889	8 147 199
Bruk av premiefondet i løpet av året	14 327 560	6 444 827
Innestående på premiefond 31.12.	72 294 683	26 008 354

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 3-5 og § 3-6 i budsjett- og regnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieawik, og skal inntekts- eller utgiftføres i driftsregnskapet. Premieawiket tilbakeføres igjen neste år.

Dersom kommunen har endret amortiseringsperiode i regnskapsåret, skal virkningen av denne endringen opplyses om dersom den er vesentlig for å vurdere økonomisk utvikling og stilling.

Regnskapsføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet om at alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år (kl § 14-6, 2. ledd nr c). Regnskapsføringen av premieawik og amortisering av premieawik har hatt innvirkning på netto driftsresultat i 2021 ved at regnskapsførte pensjonsutgifter er kr 24 425 055,- lavere enn faktisk betalte pensjonspremier.

Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden	KLP	SPK	Andre
Forventet avkastning pensjonsmidler	3,50 %	3,00 %	
Diskonteringsrente	3,00 %	3,00 %	
Forventet årlig lønnsvekst	1,98 %	1,98 %	
Forventet årlig G- og pensjonsregulering	1,98 %	1,98 %	

Note 11 Pensjonsforpliktelser			
-fortsettelse			
Pensjonskostnad og premieavvik		2021	2020
	Årets pensjonsopptjening, nåverdi	51 633 492	50 663 052
	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	26 019 925	30 796 933
	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-29 623 268	-34 146 398
	Administrasjonskostnad	2 405 264	2 905 590
A	Beregnet netto pensjonskostnad (inkl. adm)	50 435 413	50 219 177
B	Innbetalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	73 212 080	58 103 735
C	Årets premieavvik (B-A)	22 776 667	7 884 558
Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet		2021	2020
B	Forfalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	73 212 080	58 103 735
C	Årets premieavvik	-22 776 667	-7 884 558
D	Amortisering av tidligere års premieavvik	7 884 558	13 421 293
E	Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B-D)	58 319 971	63 640 470
G	Pensjonstrekk ansatte	9 532 946	9 210 842
	Årets regnskapsførte pensjonsutgift (F-G)	48 787 025	54 429 628
		24 425 055	3 674 107
Akkumulert premieavvik		2021	2020
	Sum gjestående premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	7 884 558	13 421 293
	Årets premieavvik	22 776 667	7 884 558
	Sum amortisert premieavvik dette året	-7 884 558	-13 421 293
	Akkumulert premieavvik pr. 31.12	22 776 667	7 884 558
	Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	3 259 223	1 551 818
	Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	26 035 890	9 436 376
Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser		2021	2020
	Brutto pensjonsforpliktelse pr. 01.01.	908 329 093	947 498 425
	Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	-71 054 867	-97 834 843
	Virkning av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)		
	Årets pensjonsopptjening	51 633 492	50 663 052
	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	26 019 925	30 796 933
	Utbetalinger	-25 126 250	-22 794 474
	Brutto pensjonsforpliktelse pr. 31.12.	889 801 393	908 329 093
	Brutto pensjonsmidler pr. 01.01.	919 334 895	852 306 565
	Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	-86 722 277	478 261
	Virkningen av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)		
	Innbetalt pensjonspremie (inkl. adm.)	73 212 080	58 103 735
	Administrasjonskostnad/rentegaranti	-2 405 264	-2 905 590
	Utbetalinger	-25 126 250	-22 794 474
	Forventet avkastning	29 623 268	34 146 398
	Brutto pensjonsmidler pr. 31.12.	907 916 452	919 334 895
	Netto pensjonsforpliktelse pr. 31.12.	-18 115 059	-11 005 802
	Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse		

Note 12 Kommunens garantiansvar

Garantien er stilt for	Formål	Type garanti	Vedtatt garanti ramme (ekskl. tillegg)	Saldo 31.12.	Forventet låneopptak (utover saldo)	Tillegg for renter og omkostn ol.	Godkjenning	Utløper
Dirdal Idrettslag	Fysisk aktivitet allmenntilleg bruk	Selvskyldner	kr 8 100 000	kr 8 100 000	kr -	kr -	Kommunestyret	06.03.2036
Ålgårdhallen AS	Fysisk aktivitet allmenntilleg bruk	Selvskyldner	kr 42 000 000	kr 33 789 480	kr -	kr -	Kommunestyret	23.09.2039
Veveriet AS	Utleie til kommunal virksomhet	Selvskyldner	kr 35 000 000	kr 31 315 760	kr -	kr -	Kommunestyret	15.10.2038
Dirdalhallen AS	Fysisk aktivitet allmenntilleg bruk	Selvskyldner	kr 27 000 000	kr 7 787 680	kr -	kr -	Kommunestyret	07.03.2034
Ålgård fotballklubb	Fysisk aktivitet allmenntilleg bruk	Selvskyldner	kr 35 000 000	kr 14 747 880	kr -	kr -	Kommunestyret	22.08.2033
Brannvesenet Sør-Rogaland IKS	Brannvern og beredskap			kr 70 000	kr -	kr -	Kommunestyret Kommunestyret 2002/2003	30.06.2025
Fiskebekk barnehage BA	Barnehagedrift	simpel garanti		kr 3 743 417	kr -	kr -		
IVAR IKS	Vannforsyning, avløps- og avfallsbehandling			kr 146 675 208	kr -	kr -	Kommunestyret	
Sum garantiansvar				kr 246 229 425	kr -			

Note 13 Bundne fond

Bundne fond	Beholdning 01.01.2021	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.2021
Bundne driftsfond				
2519963 - Overskudd selvkost slam	kr 247 901	kr 191 481	kr -	kr 439 382
	kr -			kr -
2519921 Diverse prosjekter opplæring	kr 3 756 112	kr 3 547 279	kr 1 490 967	kr 5 812 423
2519930 Gavekonto pleie og omsorg	kr 194 163	kr -	kr 1 939	kr 192 224
2519931 Overskudd seminar	kr 10 059		kr -	kr 10 059
2519933 Helse og sosial	kr 171 674	kr -	kr -	kr 171 674
2519934 Psykiatrimidler	kr 99 000	kr -	kr -	kr 99 000
2519935 Transport tjeneste	kr 91 933	kr -	kr -	kr 91 933
2519936 Personlig assistent	kr 276 810	kr -	kr -	kr 276 810
2519937 Rusforebygging	kr 573	kr -	kr -	kr 573
2519939 Boligsosialt arbeid	kr 47 543	kr -	kr -	kr 47 543
2519940 Andre miljøfond	kr 673 043	kr -	kr -	kr 673 043
2519941 Dirdalvassdraget	kr 423 539	kr 6 255	kr -	kr 429 794
2519942 Frafjordvassdraget	kr 322 885	kr 7 266	kr -	kr 330 151
2519943 Frafjord kalkingsanlegg	kr 522 900	kr -	kr -	kr 522 900
2519944 Viltfond	kr 301 623	kr 2 095	kr -	kr 303 718
2519946 Frafjordheiane	kr 320 000	kr -	kr -	kr 320 000
2519947 Frafjordelva stiftelsesfond	kr 958 518	kr 21 731	kr 60 090	kr 920 159
2519949 Jærvassdraget	kr 276 651	kr -	kr -	kr 276 651
2519950 Kultur	kr 816 950	kr -	kr 50 000	kr 766 950
2519951 Museumsnemda fonds	kr 2 880 127	kr 43 506	kr -	kr 2 923 633
2519953 Frivillighetssentralen	kr 45 000	kr 15 000	kr -	kr 60 000
2519954 SLT-midler - kultur	kr 15 422	kr -	kr -	kr 15 422
2519960 Etterplanting/leplanting	kr 26 771	kr -	kr -	kr 26 771
2519969 Omsorg fond	kr 846 463	kr 1 576 763	kr 320 263	kr 2 102 963
2519970 Mat/turpenger barnehage	kr 127 994	kr 449 368	kr 127 994	kr 449 368
2519973 Tiltaksmidler 2017 -2021	kr 672 841	kr 1 511 000	kr 672 841	kr 1 511 000
2519974 Vedlikehold Ålgård gamle kirke	kr 500 000	kr -	kr -	kr 500 000
2519975 Parkslirekne	kr 200 000	kr -	kr -	kr 200 000
2519990 Avsetning tap etableringslån	kr 99 429	kr -	kr -	kr 99 429
	kr -	kr -	kr -	kr -
	kr -	kr -	kr -	kr -
Øvrige bundne driftsfond	kr -	kr -	kr -	kr -
Sum	kr 14 925 924	kr 7 371 744	kr 2 724 095	kr 19 573 573
Bundne investeringsfond				
2559910 Sentraladm.	kr 30 000	kr -	kr -	kr 30 000
2559952 Tursti langs Edlandsvannet	kr 117 000	kr -	kr -	kr 117 000
2559960 Bundne fond teknisk	kr 57 185	kr -	kr -	kr 57 185
Øvrige bundne investeringsfond	kr -	kr -	kr -	kr -
Sum	kr 204 185	kr -	kr -	kr 204 185

Note 14 Selvkostområder

Selvkost vann	Regnskap 2021	Budsjett 2021	Regnskap 2020
Direkte driftsutgifter	10 295 499	10 924 000	11 137 609
Indirekte kostnader	556 000	500 000	589 813
Kalkulatorisk rente	1 942 900	1 500 000	1 311 662
Kalkulatoriske avskrivninger	3 948 854	3 700 000	3 722 976
Sum kostnader	16 743 253	16 624 000	16 762 060
Brukerbetaling	-17 941 342	-17 300 000	-16 339 410
Overskudd/underskudd (-)	1 198 089	676 000	-422 650
Årets finansieringsgrad	107 %	104 %	97 %
Fremførbart underskudd	-844 162		-2 042 251
Selvkost avløp	Regnskap 2021	Budsjett 2021	Regnskap 2020
Direkte driftsutgifter	11 952 652	12 741 000	13 020 055
Indirekte kostnader	641 344	500 000	593 759
Kalkulatorisk rente	1 721 591	1 300 000	1 122 904
Kalkulatoriske avskrivninger	3 639 909	3 300 000	3 284 110
Sum kostnader	17 955 496	17 841 000	18 020 828
Brukerbetaling	-18 945 164	-18 100 000	-17 399 935
Overskudd/underskudd (-)	989 668	259 000	-620 893
Årets finansieringsgrad	106 %	101 %	97 %
Fremførbart underskudd	-3 817 924		-4 807 592
Selvkost renovasjon	Regnskap 2021	Budsjett 2021	Regnskap 2020
Direkte driftsutgifter	11 890 625	12 400 000	12 036 855
Indirekte kostnader	669 984	600 000	671 004
Kalkulatorisk rente	390 623	100 000	213 881
Kalkulatoriske avskrivninger	1 047 826	1 000 000	1 252 295
Sum kostnader	13 999 058	14 100 000	14 174 035
Brukerbetaling	-13 104 147	-14 100 000	-11 848 684
Overskudd/underskudd (-)	-894 911	0	-2 325 351
Årets finansieringsgrad	94 %	100 %	84 %
Fremførbart underskudd	-2 752 041		-1 857 130
Selvkost slam	Regnskap 2021	Budsjett 2021	Regnskap 2020
Direkte driftsutgifter	263 924	442 000	345 733
Indirekte kostnader	12 339	18 000	19 813
Kalkulatorisk rente	-6 670	0	-2 662
Kalkulatoriske avskrivninger	0	0	0
Sum kostnader	269 593	460 000	362 884
Brukerbetaling	-461 075	-460 000	-459 926
Overskudd/underskudd (-)	191 482	0	97 042
Årets finansieringsgrad	171 %		127 %
Akkumulert overskudd (fon)	439 382		247 900
Selvkost feiing	Regnskap 2021	Budsjett 2021	Regnskap 2020
Direkte driftsutgifter	994 567	955 000	953 676
Indirekte kostnader	162 746	145 000	127 653
Kalkulatorisk rente	1 992	0	612
Kalkulatoriske avskrivninger			
Sum kostnader	1 159 305	1 100 000	1 081 941
Brukerbetaling	-1 062 379	-1 100 000	-1 062 341
Overskudd/underskudd (-)	-96 926	0	-19 600
Årets finansieringsgrad	92 %	100 %	98 %
Fremførbart underskudd	-151 091		-54 165

Kommentarer selvkostområdene VAR (note 14 forrige side)

Brukerbetalingene for alle områdene samlet ble 4,4 mill høyere i 2021 målt mot 2020. Av hovedområdene (vann, avløp og renovasjon) endte vann og avløp med et mindreforbruk, mens renovasjonen hadde et merforbruk på ca 0,9 mill. Samlede kostnader for alle områdene gikk noe ned fra 2020. Totalt har de tre hovedområdene et fremførbart underskudd på 7,4 mill (vann, avløp, og renovasjon), dette ble redusert med ca 1,3 mill fra forrige årsskifte.

Note 16 Ytelser til ledende personer

	Lønn og annen godtgjørelse	Godtgjørelse for andre verv	Tilleggs-godtgjørelse	Natural- ytelser
Ytelser til ledende personer				
Kommunedirektør	1 222 000	0	0	0
Ordfører	987 997	0	0	0

Note 17 Godtgjørelse til revisor

Kommunens revisor er Rogaland Revisjon IKS.

Godtgjørelse til revisor	Kommune- kassen
Revisjon	843 235
Rådgivning	11 040
Samlet godtgjørelse	854 275

Note 20 Regnskapsoppstillinger – avfallsvirksomheten

Regnskapsoppstillinger for henholdsvis den lovpålagte håndteringen av husholdningsavfall og avfallshåndtering i markedet, jf. kravet til separat regnskap i avfallsforskriften § 15-4, vises i note til årsregnskapet.

Renovasjon - husholdningsavfall	2021	2020
Lønnskostnader	2 589 593	2 420 412
Sykelønnsrefusjon	-94 826	-366 061
Sosiale utgifter	748 493	640 507
Sum lønn og sosiale utgifter	3 243 261	2 694 858
Driftsutgifter - direktekostnader	8 878 716	9 360 162
Indirekte kostnader	669 984	671 004
Avskrivninger	1 047 826	1 252 295
Kalk. Renter	390 623	213 881
Sum utgifter	10 987 149	11 497 342
Inntekter internsalg		-2 625
Refusjon fra fylkeskommuner		-15 540
Refusjon fra staten	-231 351	
Avgiftspliktig gebyr	-13 104 147	-11 848 684
Bruk av fond	-894 912	-468 222
Sum inntekter	-14 230 410	-12 335 071
Sum utgifter inkl lønnskostnader	14 230 410	14 192 200
Sum inntekter	-14 230 410	-12 335 071
Regnskapsmessig merforbruk	0	1 857 129
Overskuddsfond renovasjon		
IB		468 222
Bruk		-468 222
UB		0
Memoria underskudd selvkost renovasjon		
IB	1 857 129	0
Underskudd	894 912	1 857 129
UB	2 752 041	1 857 129
Renovasjon næringsavfall		
Lønn og sosiale utgifter	487 816	977 802
Driftsutgifter	1 317 053	664 868
Sum utgifter	1 804 869	1 642 670
Avgiftspliktig gebyr	-1 660 658	-1 521 539
Sum inntekter	-1 660 658	-1 521 539
Sum utgifter	1 804 869	1 642 670
Sum inntekter	-1 660 658	-1 521 539
Underskudd	144 212	121 131

Diverse andre noter og forklaringer

Anskaffelse og anvendelse av midler

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap
Anskaffelse og anvendelse av midler	2021	2021	2021	2020
Anskaffelse av midler				
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	1 077 882 234	982 788 000	959 885 000	974 756 999
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	57 878 486	24 800 000	24 800 000	36 777 528
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	120 562 214	127 900 000	127 600 000	130 617 529
Sum anskaffelse av midler	1 256 322 933	1 135 488 000	1 112 285 000	1 142 152 056
Anvendelse av midler				
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	961 965 066	932 803 000	913 300 000	924 439 615
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	96 397 596	86 500 000	86 500 000	116 315 365
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	114 390 495	112 250 000	112 250 000	104 463 216
Sum anvendelse av midler	1 172 753 158	1 131 553 000	1 112 050 000	1 145 218 196
Anskaffelse - anvendelse av midler	83 569 776	3 935 000	235 000	-3 066 140
Endring i ubrukte lånemidler	21 846 256	0	0	15 543 143
Endring i regnskapspr. som påvirker AK Drift	0	0	0	0
Endring i regnskapspr. som påvirker AK Inv.	0	0	0	0
Endring i arbeidskapital	105 416 032	3 935 000	235 000	12 477 003
Avsetninger og bruk av avsetninger				
Avsetninger	95 479 779	13 635 000	935 000	8 307 278
Bruk av avsetninger	11 910 003	10 086 000	1 086 000	2 644 145
Til avsetning senere år	0	0	0	8 729 273
Netto avsetninger	83 569 776	3 549 000	-151 000	-3 066 140
Int. overføringer og fordelinger				
Interne inntekter mv	55 225 855	55 500 000	55 500 000	63 432 300
Interne utgifter mv	55 225 855	55 886 000	55 886 000	63 432 300
Netto interne overføringer	0	-386 000	-386 000	0

Finans- og gjeldsrapport pr 31.12.2021

Målsettinger og overordnede strategier.

Finans- og gjeldsforvaltningen har som hovedmål å drive en aktiv og forsvarlig praksis når det gjelder plasseringer av midler utenom hovedbankavtale og håndtere låneporteføljen ut fra ulike typer risiko. Over tid er målsettingen med denne forvaltningen å bidra til best mulig tjenester til innbyggerne til lavest mulig netto finanskostnader (låne kostnader – avkastning på innskudd og plasseringer).

1. Forvaltningen av kortsiktige og langsiktige finansielle aktiva pr 31.12.2021

Sammensetning, verdi og avkastning pr 31.12.2021				
(tall i hele 1000)	Beholdning	Andel	Avkastning	Avkastningsreferanse
Aksjefond	10 129	3,27 %	21,90 %	21,82 % MSCI World - NOK
Obligasjoner	76 966	24,81 %	5,40 %	0,50 % 3 mnd Nibor NOK
Obligasjonsfond	67 546	21,77 %	7,75 %	0,50 % 3 mnd Nibor NOK
Bankinnskudd	155 574	50,15 %	1,05 %	0,50 % 3 mnd Nibor NOK
Totalt	310 215	100,00 %		

- Andelen aksjefond er noe lavere enn 31.12.2020. Avkastningen i 2021 endte på nivå med indeksen, og gav en svært god avkastning. Det kan ikke forventes en tilsvarende god avkastning de neste årene i aksjemarkedet.
- I overkant av 45 % av samlede finansielle aktiva er obligasjoner/obligasjonsfond, i hovedsak rentepapirer med relativt kort tid til forfall. Avkastningen var svært god i 2021. Høyrentefondene Heimdal Høyrente og Kraft Høyrente bidrog mest til den gode avkastningen.
- Bankinnskudd utgjør til sammen i overkant av 50 %, og alle midlene har vært plassert gjennom hovedbankavtalen til flytende rente, 0,5 % over referanserenten 3 mnd Nibor.
- Endringer siden 31.12.2020: Andel bankinnskudd har økt, og de aktive plasseringene er redusert.
- I sum: Svært god avkastning i solid år for verdipapirer. Løpende rente på obligasjoner/obligasjonsfond var relativt høy, og dette bidrog samlet til netto ekstra avkastning ut over betingelsene i bankavtalen på over 8 mill i 2021.
-

2. Gjeldsforvaltningen

Nøkkeltall lånegjeld - i hele 1000, antall og andeler	Vedtatte rammer	
Hovedtall	01.01.2021	31.12.2021
Brutto lånegjeld inkl startlån	1 034 161	1 085 149
Netto renteutsatt balanse	207 826	98 630
Antall lån	41	42
Gjennomsnittlig rente alle lån	1,12 %	1,70 %
Gjennomsnittlig flytende rente	0,88 %	1,26 %
Pengemarkedsrente	0,49 %	0,95 %
Differanse egne vilkår og pengemarked	0,39 %	0,31 %
Renterisiko		
Fastrentelån inkl rentebytter (forfall lenger enn 12 mnd)	270 000	270 000
Fastrentelån inkl rentebytter i % av total gjeld	26,11 %	24,88 %
Gjennomsnittlig rentebinding (hele år)	Maks 5 år	0,79
Lengste rentebindingstid (i hele år)	Maks 10 år	10
Refinansieringsrisiko lån		
Del refinansiering innen 12 mnd	28,04 %	26,72 %
Størrelse refinansiering innen 12 mnd	290 000	290 000

- Lånegjelden har økt med ca 51 mill. En vesentlig del skyldes høyt nytt startlån i 2022.
- Gjennomsnittlig rente alle lån økte fra 1,12 % til 1,70 %. Lån til flytende rente økte også, særlig mot slutten av året, og gjorde at samlede lånekostnader økte noe fra 2021.
- Andelen fastrente målt mot total gjeld har blitt noe redusert
- Av totalt lån på 1 085 mill er 290 mill sertifikatlån som må refinansieres innen 12 mnd.

3.Stresstest

Aktiva/Passiva	Balanse	Balanse i hele 1000		Endrings- parameter	Beregnet tap i hele 1000	
	%	01.01.2021	31.12.2021		01.01.2021	31.12.2021
Gjeld med flytende rente	75,1 %	764 161	815 149	-1 %	-7 642	-8 151
Gjeld med fast rente (mer enn 1 år)	24,9 %	270 000	270 000			
Samlet brutto gjeld	100,0 %	1 034 161	1 085 149		-7 642	-8 151
Kapital i VAR - knyttet til gebyrer	28,98 %	194 058	203 764	1 %	1 941	2 038
Rentekompensasjon fra Husbanken	6,49 %	50 000	45 641	1 %	500	456
Utlån Lyse	2,26 %	16 794	15 861	1 %	168	159
Utlån Startlån	19,60 %	107 718	137 781	1 %	1 077	1 378
Bankinnskudd	22,13 %	52 635	155 574	1 %	526	1 556
Pengemarkedsfond	0,00 %	0	0	1 %	0	0
Obligasjonsfond/obligasjoner	20,55 %	131 447	144 512	1 %	1 314	1 445
Samlet utlån, innskudd	100,00 %	552 653	703 134		5 527	7 031
Aksjefond	100,00 %	8 309	10 129	-20 %	-1 662	-2 026
Sum langsiktige aktiva - aksjefond		8 309	10 129		-1 662	-2 026
Mulig kostnadsøkning/tap vil utgjøre					-3 777	-3 146

- Samlet risiko i porteføljen pr 31.12.2021 vurderes som relativt lav, målt opp mot samlede driftsinntekter på ca 1 078 mill.
- Ca 65 % av mulig kostnadsøkning/verditap knyttes til aksjefond, som er en del av kommunens langsiktige midler. Det betyr at kommunen ikke trenger å selge aksjefond dersom markedet går kraftig ned.
- Obligasjonsfond og obligasjoner har kursverdier som svinger, og disse vil svinge i takt med svingninger i finansmarkedene. Strategien i forhold til enkeltobligasjoner er å kjøpe sikre papirer, der en stor andel av porteføljen har kort tid til forfall (mindre enn 2 år). Ca 50 mill av obligasjonene/obligasjonsfond er knyttet til langsiktige midler i balansen.
- Oppsummert for 2021: Lånegjelden har økt målt i kroner, men redusert når den måles i % mot driftsinntektene. Stresstesten viser mulig kostnadsøkning/tap på et lavere nivå enn ved forrige årsskifte. Gjeldende reglement for finans- og gjeldsforvaltningen ble vedtatt i juni 2018, og forvaltningen gjennom 2021 har vært i tråd med dette.

Betraktninger pr mars 2022 – finansforvaltning i en tid med geopolitisk usikkerhet

Internasjonale finansmarkeder er betydelig forstyrret etter at krigen brøt ut i Ukraina. Kredittmarginene har økt, og dette indikerer økt usikkerhet i markedene. Det er store usikkerhetsfaktorer knyttet til hvordan en eventuell langvarig krig vil slå ut i verdensøkonomien, og hvordan dette vil påvirke norsk økonomi. Gjesdal kommune har ikke endret strategi, men legger opp til å fortsatt være aktive, særlig inn mot høyrentemarkedet. Lokale aktører på nord-Jæren figurerer høyt på listene over gode fond å plassere midler i. Våren 2022 har Gjesdal kommune plassert midler i Kraft Høyrente og Heimdal Høyrente, begge lokalt forvaltede fond. I tillegg er det investert i høyrentefond i Landkreditt, Odin og Pareto.

Ålgård 28.03.2022

Pål Larsson
kommunedirektør

Bjarte Madland
økonomisjef

Revisjonsberetning

Rogaland
Revisjon

Revisor:
Therese S. Bjørkeland

Dato:
30.03.2022

Til kommunestyret i Gjesdal kommune

kopi:

Kommunedirektor
Kontrollutvalget

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet Konklusjon

Vi har revidert Gjesdal kommunes årsregnskap som viser et netto driftsresultat på kr 83 569 776 og et merforbruk på kr 0. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2021, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til kommunekassen per 31. desember 2021, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i "Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet". Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen og annen øvrig informasjon

Kommunedirektøren er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen og den øvrige informasjonen som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter den lovbestemte årsberetningen og annen informasjon i kommunens årsrapport. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har

Adresse:

Strandkaien 36, 4005 Stavanger

Organisasjonsnr.:

887 052 832

Telefon:

40 00 52 00

Epost:

post@rogaland-revisjon.no

hette dokumentet er signert med et elektronisk signatur. Dette sikrer dokumentet, og det vedlegg som følger med, mot forgjøring.

Verifisert i
SIGNICA1
30.03.2022

opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Kommunedirektørens ansvar for årsregnskapet

Kommunedirektøren er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommunelovens bestemmelser og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Kommunedirektøren er også ansvarlig for slik intern kontroll som vedkommende finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.

